

ทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อ
ระบอบประชาธิปไตยของไทย

ศาสตราจารย์โทสมบูรณ ใจมั่น

ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์โทสมบูรณ ใจมั่น

สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พฤษภาคม ๒๕๕๒

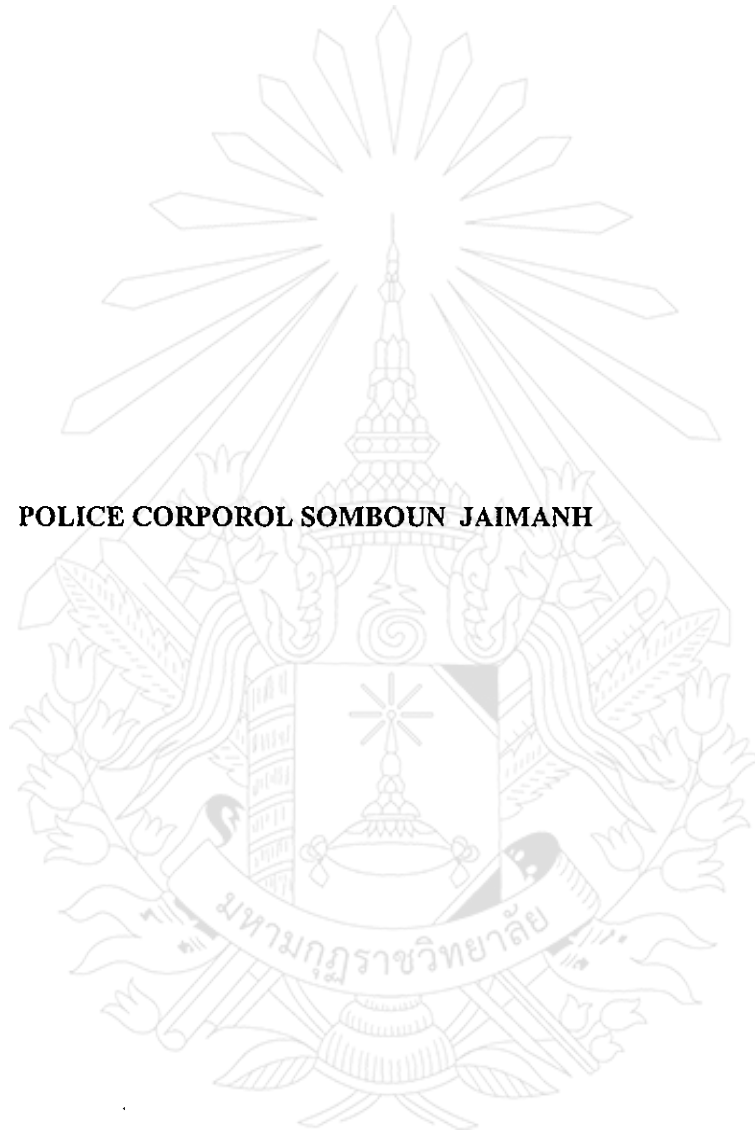
ทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อ
ระบอบประชาธิปไตยของไทย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๒

**AN ATTITUDE OF LOAS IN LOEI PROVINCE TOWARD
THAI DEMOCRACY**

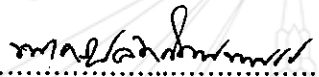
POLICE CORPOROL SOMBOUN JAIMANH

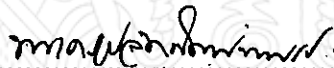
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E 2552 (2009)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ทศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตย
ของไทย
ชื่อนักศึกษา : สิปปารวาท สมบูรณ์ ใจมั่น
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูปริยัติสังฆญาณ

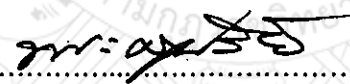
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระครูปริยัติสังฆญาณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร.รพีพร ธงทอง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

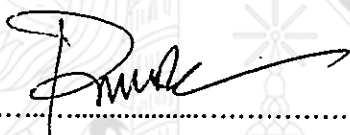
Thematic Title : An Attitude of Loas in Loei Province Toward Thai Democracy
Student's Name : Police Corporol Somboun Jaimanh
Department : Government
Advisor : Asst. Prof. Dr. Phasakorn Dokchan
Co-Advisor : Pharkrupariyatsajjayarn

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

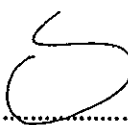
Thematic Committee

..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Phasakorn Dokchan)

..... Co-Advisor
(Pharkrupariyatsajjayarn)

..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

..... Member
(Dr. Rapeeporn Thongtong)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ทักษะคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย
ชื่อนักศึกษา	: สิปปัตราวาท สมบูรณ์ ใจมั่น
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระครูปริยัติสังฆญาณ
ปีการศึกษา	: 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยจำแนกตาม อาชีพ และอายุ ซึ่งประชากรในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวลาว (ลาวอพยพ) ที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งอาศัยอยู่ใน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ประมาณ 840 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 271 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้นามาวិเคราะห์หา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบที่

ผลการวิจัย พบว่า

1) ทักษะคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน พบว่า ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนลาวมีทัศนคติ ด้านหลักอำนาจธิปไตยสูงสุด ส่วนด้านที่มีทัศนคติต่ำสุด คือ ด้านหลักกฎหมาย

2) ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย จำแนกตาม อาชีพ พบว่า ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนลาวในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายด้านจำแนกตาม อายุ พบว่า ประชาชนที่อายุต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวม ด้านหลักอำนาจธิปไตย ด้านหลักเสรีภาพ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักกฎหมาย และด้านหลักการเสี่ยงข้างมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thematic Title : An Attitude of Laos in Loei Province Toward Thai Democracy
Student's name : Police Corporal Somboun Jaimanh
Department : Government
Advisor : Asst. Prof. Dr.Phasakorn Dokchan
Co-Advisor : Phrakhrupariyatsajjayan
Academic Year : B.E. 2552 (2009)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows; 1) to study attitude of Laos in Loei province toward Thai democracy, and 2) to compare the attitude to of Laos in Loei province toward Thai democracy as classify by occupation and level of age. The samples were 271 people, which estimation the sample size by coagulate formula's Taro Yamane and accidental sampling. The research instruction was questionnaires. They are a rating scale. Analyzing by using means, standard deviation, independent samples t-test and One-way ANOVA.

The research results were found as follows:

1) The attitude of Laos in Loei province toward Thai democracy in total and all aspect were at a agree. The Laos people's attitude to in Loei province toward Thai democracy at highly was power of democracy aspect, otherwise attitude to in Loei province toward Thai democracy at lowest was law aspect.

2) A compare between attitude of Laos in Loei province toward Thai democracy totally and all aspect as classify by occupation was not significantly different at a level of .05 and the comparison between attitude of Laos in Loei province toward Thai democracy totally and power of democracy aspect, freedom aspect,equality aspect, law aspect and popular vote aspect as classify by age were significantly different at a level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคลากรหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้รับความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และพระครูปริยัติสังฆญาณ ที่ช่วยแนะนำและให้คำปรึกษาด้วยดีมาตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย/ประธานกรรมการ และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตา ชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยณพพงศ์ ศรีจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์ อาจารย์บรรจบ โชติชัย และอาจารย์วิระพงศ์ คุณประทุม ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่สอนระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครองรุ่น 4/2550 ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถนำวิชาความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ามาประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโททุกท่านที่ให้ความสนใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจต่อสู้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณประชาชนลาวทุกท่านที่ช่วยตอบแบบสอบถาม ซึ่งช่วยบริการให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ประสบความสำเร็จไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่คอยเป็นกำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่เริ่มต้นการศึกษานสำเร็จระดับปริญญาโท

สืบตำรวจโทสมบูรณ์ ไฉมัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	7
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย	13
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
2.4 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	40
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	41
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	41
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42

	จ
3.4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	46
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
5.1 สรุปผลการวิจัย	69
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	70
5.3 ข้อเสนอแนะ	80
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	80
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	86
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	87
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	89
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	96
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	102
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	104
ประวัติผู้วิจัย	108

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	47
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ	47
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน	48
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตยโดยภาพรวมและรายข้อ	49
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย หลักเสรีภาพ โดยภาพรวมและรายข้อ	50
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาคโดยภาพรวมและรายข้อ	51
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านกฎหมาย โดยภาพรวมและรายข้อ	52
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเลี้ยงช้างมาก โดยภาพรวมและรายข้อ	53
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม อาชีพ	54

ตารางที่ 4.10	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ	54
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตยจำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.12	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตยจำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพจำแนกตามอาชีพ	55
ตารางที่ 4.14	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอาชีพ	56
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอาชีพ	56
ตารางที่ 4.16	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอาชีพ	56
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมายจำแนกตามอาชีพ	57
ตารางที่ 4.18	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ	57
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสียงข้างมากจำแนกตามอาชีพ	57

ตารางที่ 4.20	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสียงข้างมาก จำแนกตามอาชีพ	58
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	58
ตารางที่ 4.23	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	59
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุ	60
ตารางที่ 4.25	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุ	60
ตารางที่ 4.26	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	61
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ	61
ตารางที่ 4.28	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ	62
ตารางที่ 4.29	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนลาวอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	62

ตารางที่ 4.30	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ	63
ตารางที่ 4.31	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ	63
ตารางที่ 4.32	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตาม อายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	64
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ	64
ตารางที่ 4.34	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ	64
ตารางที่ 4.35	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	64
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสี่ยงข้างมาก จำแนกตามอายุ	66
ตารางที่ 4.37	แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสี่ยงข้างมาก จำแนกตามอายุ	66
ตารางที่ 4.38	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสี่ยงข้างมาก จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	67

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แสดงองค์ประกอบของทัศนคติ	10
แผนภูมิที่ 2 สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

“จอห์น ลีลอค กับ จาง จาค รูสโซ นักปราชญ์คนสำคัญที่พยายามชี้ให้เห็นว่าประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุด คำว่า “ประชาธิปไตย” มีความหมายว่าการปกครองของประชาชนเป็นการปกครองที่ประชาชนเป็นผู้ควบคุมหรือควบคุมโดยพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ การปกครองโดยประชาชน ตามความเป็นจริงแล้วหมายถึง การปกครองในระบอบผู้แทน และการปกครองเพื่อประชาชนก็คือ การปกครองที่มุ่งผลประโยชน์สูงสุดให้เกิดแก่ประชาชนซึ่งหมายความว่า ผู้ที่สมควรเป็นผู้ปกครองบริหารงานรัฐบาลควรจะต้องเป็นบุคคลที่ยึดมั่นหลักการที่ดำรง”¹

สำหรับประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์หรือราชาธิปไตย ซึ่งพระมหากษัตริย์มีอำนาจสูงสุดในการปกครองแผ่นดินมาสู่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบตะวันตกซึ่งถือว่าอำนาจสูงสุดเป็นของปวงชนชาวไทยนั้นในปีพ.ศ.2475 โดยการนำของคณะราษฎร” ซึ่งหลังการเปลี่ยนแปลงแล้ว ภาพการปกครองประเทศก็มีการปฏิบัติรัฐประหาร มีการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นประชาธิปไตยรวมฉบับปัจจุบันใช้ถึงจำนวน 18 ฉบับ รัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2550”²

ประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศเพื่อนบ้านกันมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมากกว่า 600 ปีมาแล้ว ประวัติศาสตร์กล่าวว่าชนชาติไทยและลาวสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน มีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันมาก โดยเฉพาะด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ประเทศไทยและลาวมีพรมแดนติดต่อกันยาวประมาณ 1,750 กิโลเมตร โดยมีแม่น้ำโขงและ

¹สนธิ เตชานันท์, พื้นฐานรัฐศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พี่น้องพิชิต, 2540), หน้า 174-175.

²ชัยอนันต์ สมุทรวณิชและชัตติยา กรรณสูต, การเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2528), หน้า 209-211.

แม่น้ำเหืองเป็นเส้นกั้นพรมแดน จากลักษณะความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดและการมีพรมแดนติดต่อกันนี้เอง จึงทำให้สองชาติมีความสัมพันธ์เป็นพิเศษแบบ บ้านพี่เมืองน้อง³

อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย มีที่ตั้ง มีแนวพรมแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว คือ เมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบูลี เมื่อปี 2518 ประเทศลาวได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงมีชาวลาวอพยพหลบหนีเข้ามายังประเทศไทยเป็นการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตชายแดน เข้ามาอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องตามแนวชายแดนไทย แล้วไม่ยอมเดินทางกลับ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สภาความมั่นคงแห่งชาติ และกองทัพภาคที่ 2 ได้ทำการสำรวจเมื่อปี 2534 และได้จัดทำทะเบียนประวัติและออกบัตรประจำตัวลาวอพยพ (บัตรสีฟ้า)⁴ ในพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย มีจำนวน 840 คน ปัจจุบันชาวลาวกลุ่มนี้ยังคงมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ซึ่งการจัดทำทะเบียนประวัติและออกบัตรประจำตัวไม่ก่อให้เกิดสิทธิเกี่ยวกับสัญชาติ และไม่ถือว่าเป็นการอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายแต่ประการใด ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้ยังถือเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายด้วยเหตุผลทางการเมืองหรือมนุษยธรรม จึงผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยตามเขตจังหวัดควบคุมเป็นการชั่วคราว เพื่อรอการส่งกลับต่อไป การเข้ามาของประชาชนลาวมีทั้งผลดีและผลเสีย ด้วยประชาชนลาวบางกลุ่มที่เข้ามายังไม่เข้าใจในการปฏิบัติตนในสังคมไทย รวมถึงยังไม่เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย ส่งผลให้ประชาชนลาวกลุ่มนี้สร้างปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการลักลอบสินค้าหนีภาษี ปัญหาต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และปัญหาอื่นๆ ประชาชนลาว(ลาวอพยพ)ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ จำนวน 6 ตำบลของอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย แม้กลุ่มชนลาวกลุ่มนี้จะไม่ได้เป็นประชาชนคนไทยอย่างสมบูรณ์ แต่เขาก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยใน 6 ตำบลของอำเภอท่าลี่ ซึ่งยังไม่สามารถที่จะผลักดันกลับประเทศลาวได้จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันต่อไป

³สุชน ศิริพงษ์, “การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว ในเขตจังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2537, หน้า 207-209.

⁴กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ, บทสังเคราะห์สถานการณ์คนข้ามชาติและทางเลือกนโยบาย นำเข้าแรงงานข้ามชาติของประเทศไทย, อังโน อภิชาติ ปานमुख, ภูมิหลัง และสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวลาวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตชายแดนไทย-ลาว จังหวัดเลย, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย), 2548, หน้า 3.

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะประชาชนชาวไทยจึงได้ศึกษาทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยเฉพาะประชาชนลาว(ลาวอพยพ)ที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยบริเวณ 6 ตำบลของอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย การอยู่ร่วมกันของประชาชนลาว (ลาวอพยพ) ในสังคมคนไทย เพื่อให้การอยู่ร่วมกันเกิดสันติสุข สงบสุขไม่เกิดปัญหาอื่นๆ จึงจำเป็นต้องศึกษาทัศนคติของเขาคือระบอบประชาธิปไตยของไทย เพื่อเป็นข้อมูลในการกิดตัดสินใจ ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของไทยกับประชาชนลาว รวมถึงการให้ความรู้อื่นๆที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยเป็นการป้องกัน แก้ไขและป้องปรามมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้น เขาจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไทยรวมถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทางที่ดีจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยด้วยเป็นเครื่องนำทาง ซึ่งระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ถือได้ว่าประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญ การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและเป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนาเผยแพร่ระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย จำแนกตามอาชีพและอายุ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยต่างกัน

1.3.2 ประชาชนลาวที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตประชากร

ได้แก่ ประชาชนชาวลาวย(ลาวอพยพ)ที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยใช้ประชาชนชาวลาวย (ลาวอพยพ) ในปี พ.ศ.2552 จำนวน 6 ตำบล ใน

อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จากประชาชนลาวทั้งหมดที่เข้ามาประมาณ 840 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 271 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงระดับทัศนคติของประชาชนลาว(ลาวอพยพ)ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) หลักอำนาจธิปไตย 2) หลักเสรีภาพ 3) หลักความเสมอภาค 4) หลักกฎหมาย 5) หลักเสียงข้างมาก

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ การศึกษาเฉพาะประชาชนลาว (ลาวอพยพ) ที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย อาศัยอยู่ใน 6 ตำบล อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 10-25 ตุลาคม พ.ศ. 2552

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบทัศนคติของประชาชนลาว (ลาวอพยพ) ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย

1.5.2 ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย

1.5.3 ผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการคิดตัดสินใจเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าที่เกิดจากการเข้ามาของประชาชนลาว รวมถึงการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ทัศนคติ หมายถึง ลักษณะความคิดความเข้าใจ ความรู้สึก ความเชื่อค่านิยมทางอารมณ์ของบุคคลที่มีแรงขับ และแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทางคัดค้านหรือสนับสนุน ที่มีปฏิกริยาต่อผู้อื่น เหตุการณ์ สื่อต่างๆ หรือสถานการณ์นั้น โดยมีแนวโน้มของพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ สำหรับการศึกษาระดับทัศนคตินี้แบ่งได้เป็น ห้าระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย

ประชาธิปไตย หมายถึง ระบอบการปกครองของไทยหรือแนวคิดซึ่งมีพื้นฐานอยู่บนหลักการสำคัญ 5 ประการที่ว่า หลักอำนาจธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมาย และหลักการเสียงข้างมาก

ประชาชนลาว หมายถึง ผู้ที่มีสัญชาติลาวอพยพมาอาศัยตั้งหลักแหล่งอยู่ใน 6 ตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ช่วงเวลา พ.ศ.2518 ถึง 25 ตุลาคม พ.ศ. 2552

ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย หมายถึง ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย 5 ด้าน ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมายและหลักเสียงข้างมาก

หลักการของประชาธิปไตย หมายถึง หลักสำหรับการปกครองประเทศและสร้างความชอบธรรมให้แก่รัฐ ซึ่งประกอบด้วย 5 หลักที่สำคัญ คือ หลักอำนาจอธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมายและหลักเสียงข้างมาก

หลักอำนาจอธิปไตย หมายถึง การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงมีอำนาจในการกำหนดตัวผู้ปกครอง ได้แก่ผู้แทนราษฎรรวมถึงนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งและถอดถอนโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง ประชาชนสามารถเสนอความต้องการและเลือกนโยบายได้ด้วยประชาชนเอง เปิดโอกาสให้ผู้แทนซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนส่วนใหญ่เข้ามากำหนดการตัดสินใจใช้นโยบายสาธารณะ

หลักเสรีภาพ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิสรภาพที่ตนมีได้แก่มีเสรีภาพในการใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครอง มีเสรีภาพในการคิด เขียน วิจัยฉันทโนบายรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการชุมนุมเรียกร้องสิทธิความเป็นธรรมโดยสงบปราศจากอาวุธ มีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการนับถือศาสนา มีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย มีเสรีภาพในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพที่สุจริต

หลักความเสมอภาค หมายถึง การยอมรับในความแตกต่างด้านความสามารถของคนความเท่าเทียมกันในเรื่องโอกาส ประชาชนต้องมีโอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันตามกฎหมาย ความเสมอภาคทางการเมืองได้แก่โอกาสที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจได้แก่โอกาสแสวงหาผลกำไรจากการค้าขายโดยสุจริต ความเสมอภาคทางสังคมได้แก่โอกาสในการสมัครเข้าทำงานในสังคม มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ มีโอกาสได้รับการศึกษาในชั้นต่ำ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

หลักกฎหมาย หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของคนหมู่มาก ประชาชนเป็นผู้ออกกฎหมายเองได้โดยเลือกผู้แทนหรือตัวแทนทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้

เป็นไปตามความต้องการของประชาชน กฎหมายต้องได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริต มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

หลักเสียงข้างมาก หมายถึง ระบบการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกครองโดยคนข้างมากและคุ้มครองสิทธิคนข้างน้อย เช่น การร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ ประชาพิจารณ์แล้วบังคับใช้ การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของส.ส. การตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าวต้องผ่านเสียงส่วนใหญ่ ในสังคมหมู่บ้านชุมชนก็มีการลงมติดังกันเพื่อแก้ไขปัญหา การตัดสินใจทางการเมืองยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ก็ยังเคารพเสียงข้างน้อยที่จะมีโอกาสตรวจสอบคัดค้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้ประชาชนเห็นว่า การตัดสินใจของฝ่ายเสียงข้างมากเป็นไปโดยสุจริตใจเป็นการยอมรับเสียงทุกเสียง

อาชีพ หมายถึง การประกอบกิจการงานที่เลี้ยงครอบครัว ในที่นี้ แบ่งออกเป็น

- 1) เกษตรกรรม
- 2) ไม่ใช่เกษตรกรรม

อายุ หมายถึง อายุเต็มปัจจุบันของประชาชนลาวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยนับเป็นอายุจำนวนเต็มปีปฏิทิน ไม่นับเศษเดือนและวัน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสารนิพนธ์ฉบับนี้ในที่นี้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) อายุ 18 – 39 ปี
- 2) อายุ 40 – 50 ปี
- 3) อายุ 51 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยและเปรียบเทียบทัศนคติจำแนกตามอาชีพและอายุ ของประชาชนชาวลา (ลาวอพยพ) ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ทั้งทางด้านรัฐศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยา โดยผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดหัวข้อต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรของการศึกษาวิจัย และทบทวนเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและเป็นกรอบแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

2.1.1 คำจำกัดความของทัศนคติ

ทัศนคติตามความหมายของ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน “ทัศนคติ หมายถึง ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง”¹

ดวงเดือน พันธุมนาวิน กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมในการกระทำของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใด ความพร้อมดังกล่าวเห็นได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกสิ่งนั้นว่าชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย²

¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546), หน้า 235.

²ดวงเดือน พันธุมนาวิน, คำบรรยายจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพฯ มหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543), หน้า 34-36.

เชดสคัลลี โฆวาลินธู กล่าวว่า “ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเรื่องแนวโน้มนั้นที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปได้ในทางสนับสนุนหรือคัดค้านได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งทัศนคติเหล่านี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้ชัดในกรณีที่สิ่งเรานั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม”³

คลิฟฟอร์ด (Clifford) กล่าวว่า “ทัศนคติ หมายถึง อารมณ์ที่ซับซ้อนของบุคคลในการที่จะยอมรับ หรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ เช่นบุคคลสถาบันหรือเรื่องราวของสังคม”⁴

อัลพอร์ต (Allport) กล่าวว่า “ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่จะกำหนดทิศทางการปฏิบัติที่มีต่อบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง”⁵

กู๊ด (Good) กล่าวว่า “ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้มและท่าทีที่มีต่อสถานการณ์หนึ่งสิ่งหนึ่งหรือค่านิยมหนึ่ง โดยปกติจะมีความรู้สึกและอารมณ์ที่เกี่ยวข้องอยู่ในความเห็นนั้น ทัศนคติสังเกตไม่ได้แต่อารมณ์จะอนุมานจากพฤติกรรมทั้งที่เป็นวาจาและท่าทาง”⁶

จากความหมายข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และความโน้มเอียงของบุคคลที่จะกระทำต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ใดๆ ในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย รวมทั้งท่าทีแสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งเรานั้นๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองในทางที่พอใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายนอก อาจสังเกตได้จากกิริยา ท่าทาง คำพูด หรือเป็นพฤติกรรมภายในใจ ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่แนวโน้มอาจจะแสดงเป็นพฤติกรรมภายนอกออกมา

³อดุลย์ ชัยประสิทธิกุล, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพพจน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสอยดาว จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2544, หน้า 5.

⁴คลิฟฟอร์ด (Clifford), *Introduction to Psychology*, อ้างใน เครือฟ้า อุดคำเที่ยง, “ทัศนคติของประชาชนตำบลเชียงกลมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงกลม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย), 2542, หน้า 18.

⁵อัลพอร์ต (Allport), *Handbook of Social Psychology*, อ้างใน เรื่องเดียวกัน.

⁶กู๊ด (Good), *Dictionary of Education*, อ้างใน เรื่องเดียวกัน.

2.1.2 การเกิดทัศนคติ

ฮิลการ์ด (Hilgard) กล่าวถึง การเกิดทัศนคติไว้ดังนี้ “ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

- 1) กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและการบูรณาการของการตอบสนองแนวความคิดต่างๆ เช่น ทัศนคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอน และอื่นๆ
- 2) ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป และประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น ทัศนคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล แล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคนๆ นั้น
- 3) การเลียนแบบ การถ่ายทอดทัศนคติของคนบางคนได้มาจากการเลียนแบบทัศนคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น บิดา - มารดา ครู พี่ น้อง และบุคคลอื่นๆ
- 4) อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น ทัศนคติต่อศาสนา สถาบันต่างๆ เป็นต้น”⁷

2.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

ไทแอนดิส (Triandis) กล่าวว่า “แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แยกองค์ประกอบของทัศนคติไว้เป็น 3 ส่วน คือ

- 1) องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบที่ประมวลความรู้ ความเข้าใจ ความคิด (Idea) โดยทั่วๆ ไปที่มีต่อสิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ให้เกิดทัศนคติ ซึ่งแสดงออกในแนวความคิดที่ว่า อะไรถูก อะไรผิด
- 2) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective component of feeling component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับอารมณ์ (Emotion) เป็นความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อคุณค่าของสิ่งของ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้นทัศนคติจะออกมาในรูปของความรู้สึกชอบไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ ซึ่งแสดงออกมาโดยสีหน้า ท่าทาง เมื่อเขาคิดหรือพูดสิ่งนั้น
- 3) องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ คือ ความพร้อมหรือความโน้มเอียงล่วงหน้าที่จะกระทำหรือตอบสนองซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่จะแสดงออกในรูปการยอมรับหรือปฏิเสธการเข้าหา หรือการถอยหนี”⁸

⁷ฮิลการ์ด (Hilgard), *Introduction to Psychology*, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 19.

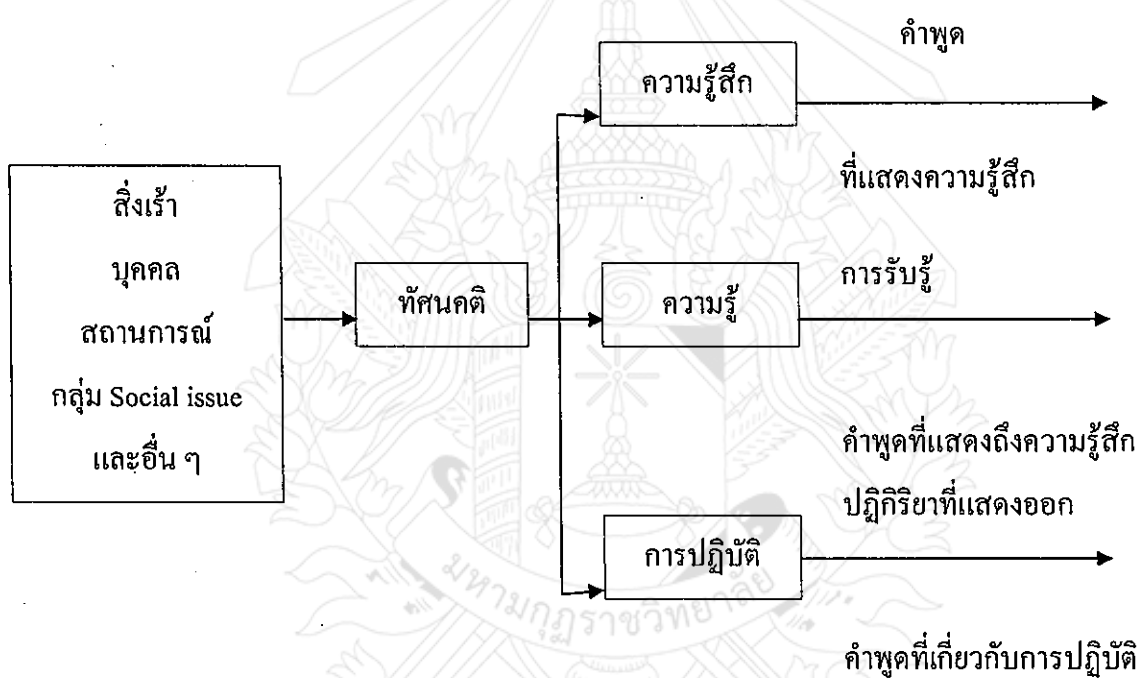
⁸ไทแอนดิส (Triandis), *Attitude and Attitude Change*, อ้างใน เรื่องเดียวกัน.

พอก้าวสรุปได้ว่า ถ้าบุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ ต่อสิ่งใดจะเกิดความรู้สึกดี ไม่ดี หรือชอบ ไม่ชอบเกิดเป็นทัศนคติ มีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมออกมาถ้าชอบก็เข้าหา ถ้าไม่ชอบก็ถอยหนี เป็นต้น

จากองค์ประกอบดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเมื่อเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดแล้ว จะต้องประกอบ ด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ และในบุคคลปกติเมื่อเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดขึ้นมา องค์ประกอบทั้ง 3 จะสอดคล้องกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก บางครั้งจะแยกกันไม่ออกอย่างเด็ดขาด เพื่อให้มองเห็นองค์ประกอบของทัศนคติอย่างชัดเจน จึงขอนำเสนอภาพประกอบแสดงองค์ประกอบของทัศนคติดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม (ตัวแปรที่ขึ้นอยู่กับสิ่งอื่นที่วัดได้)

แผนภูมิที่ 1 แสดงองค์ประกอบของทัศนคติ⁹

⁹พินิตารวจโท สมชาย อนันต์สุภมมงคล, “การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรตำบลสำโรงเหนือ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2549, หน้า 40.

2.1.4 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติของคนเราที่มีต่อสิ่งต่างๆเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามที่ประสบการณ์ได้รับเพิ่มขึ้น แต่กระบวนการเปลี่ยนแปลงอาจเร็วหรือช้าสุดแต่ประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ และการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมได้รับอิทธิพลจากทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นอยู่ด้วยและเกี่ยวข้องกันเสมอ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคล จะเป็นไปตามประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งแต่ละคนไม่เหมือนกัน พอจะแบ่งได้เป็น 2 ทาง ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงระดับ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำหนักของทัศนคติที่มีอยู่แล้วอย่างพร้อมมูลเมื่อบุคคลหนึ่งพร้อมที่จะยอมรับ(หรือต่อต้าน)สิ่งของความคิดเห็น หรือตัวบุคคล ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงระดับการยึดถือทัศนคติ ดังนั้นระดับทัศนคติจึงสามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ แต่ยังมีทิศทางเหมือนเดิม(นั่นคือ คุณหรือโทษ) อย่างใดอย่างหนึ่ง

2) การเปลี่ยนแปลงด้านรูปร่าง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติแบบนี้ จะประสบความสำเร็จได้ยากมาก ขึ้นอยู่กับขอบเขตของแนวทางที่จะทำนาย ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทิศทางตรงกันข้าม เช่น เปลี่ยนจากชอบ ไม่ชอบ เคยชอบสิ่งนี้เปลี่ยนไปชอบอีกสิ่งหนึ่งเป็นต้น¹⁰

กล่าวโดยสรุป ทัศนคติของคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ไปตามประสบการณ์การเรียนรู้

2.1.5 การวัดทัศนคติ

เลวิส (Lewis) กล่าวถึง การวัดทัศนคติว่า “การวัดทัศนคติต้องวัดทั้ง 3 องค์ประกอบของทัศนคติและจะต้องเป็นภาพรวม โดยพิจารณาจากกริยา ท่าที การตอบสนองต่อสิ่งเร้าในหลายด้านหลายประการรวมกัน มิใช่วัดจากการกระทำหรือพฤติกรรมเพียงอย่างเดียวของบุคคล นอกจากนั้น การวัดทัศนคดียังบ่งบอกถึงปริมาณ (Magnitude) ความมากน้อยของทัศนคติที่มีต่อสิ่งเร้าและทิศทาง (Direction) ที่บอกกว่าทัศนคติไปทางบวกหรือทางลบด้วย”¹¹

¹⁰ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย,(กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2546), หน้า 124-126.

¹¹เลวิส (Lewis), *Human Behavior : An Introduction to Psychology*, อ้างใน ธัญจิรา ศรีเสถียรวงศ์ และคณะ, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของสภาตำบลกลาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย), 2542, หน้า 26.

เพ็ญแข แสงแก้ว กล่าวถึง มาตรฐานวัดทัศนคติ (Attitude Scale) ไว้ว่า มาตรฐานวัดทัศนคติเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดทัศนคติ เรียกว่า มาตรฐานวัดทัศนคติ ซึ่งเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) มาตรฐานวัดทัศนคติ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อความเรียกว่า ข้อความทัศนคติ (Attitude Statement) กับส่วนที่เป็นคำตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นการเปรียบเทียบ (Comparative Rating) เฮอร์สโตนถือว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติต่อสิ่งใด โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนนั้นมีมากและ โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านนั้นจะมีน้อย เฮอร์สโตนจึงได้ใช้การวัดทัศนคติจากการเลือกตอบว่า เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย เพียงอย่างเดียวหนึ่งต่อข้อความแต่ละข้อ การเปรียบเทียบทัศนคติให้เป็นคะแนนข้อความที่สนับสนุนคำตอบว่า เห็นด้วยให้คะแนน 3 คะแนน ไม่แน่ใจให้คะแนน 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยให้คะแนน 1 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้านถ้าตอบเห็นด้วยให้คะแนน 1 คะแนน ไม่แน่ใจให้คะแนน 2 คะแนน และไม่เห็นด้วยให้คะแนน 3 คะแนน ซึ่งจะตรงข้ามกัน ดังนั้น วิธีการวัดทัศนคติของเฮอร์สโตนจึงเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก¹²

กล่าวสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และความโน้มเอียงของบุคคลที่จะกระทำต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ใดๆ ในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย รวมทั้งท่าทีแสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งเรานั้นๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองในทางที่พอใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายนอก อาจสังเกตได้จากกิริยา ท่าทาง คำพูด หรือเป็นพฤติกรรมภายในใจ ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย แต่แนวโน้มอาจจะแสดงเป็นพฤติกรรมภายนอกออกมา ทัศนคติสามารถเกิดได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การเลียนแบบ และอิทธิพลทางสังคม องค์ประกอบของทัศนคติประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม ทัศนคติของพวกเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามประสบการณ์ ทัศนคติสามารถวัดได้โดยใช้มาตรฐานวัดทัศนคติเรียกว่า มาตรฐานวัดทัศนคติซึ่งเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale)

¹² สวรรค์ อ่อนบุญ, “ทัศนคติทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, หน้า 30.

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย

2.2.1 คำจำกัดความของประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่าเป็น “แบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่” ส่วนคำว่า “ประชา” หมายถึง หมู่คน “ประชาชน” หมายถึง บรรดาพลเมือง ในพจนานุกรมฉบับเดียวกัน ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ระบอบ” หมายถึง แบบอย่างธรรมเนียม ระเบียบการปกครอง ดังนั้น คำว่า ระบอบ ประชาธิปไตย จึงมีความหมายว่าแบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือปวงชนเป็นใหญ่¹³

คัคคพงษ์ ศรีพาณิชย์ ให้ความหมายของประชาธิปไตยว่า “สามารถแบ่งได้ออก เป็น 2 ประเภท คือ ในความหมายที่แคบ และในความหมายที่กว้าง ดังนี้

1) ประชาธิปไตยในความหมายที่แคบ โดยมองประชาธิปไตยในฐานะของ “ระบบการเมืองหรือรูปของการปกครอง” มีหลักเกณฑ์ใหญ่ๆ ดังนี้

- (1) หลักที่ว่าผู้ปกครองต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใต้ปกครอง
- (2) หลักที่ว่าผู้ใต้ปกครองจะต้องมีสิทธิเปลี่ยนตัวผู้ปกครองได้เป็นครั้งคราว
- (3) หลักที่ว่าสิทธิมนุษยชนขั้นมูลฐานของประชาชนจะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง

2) ประชาธิปไตยในความหมายที่กว้าง โดยมองประชาธิปไตยในลักษณะของ “กิจกรรมสัมพันธ์ภาพและความเกี่ยวข้องระหว่างประชาชนด้วยกันในลักษณะต่าง ๆ โดยประกอบด้วยหลักใหญ่ๆ 3 ประการ ดังนี้

- (1) การเคารพในสิทธิของกันและกัน
- (2) การตกลงกันโดยสันติวิธี
- (3) ความยุติธรรมในสังคม¹⁴

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาญวิทย์ เกษตรศิริ ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ว่า คือ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค สิทธิประกอบด้วยการรู้จักหน้าที่ เสรีภาพจะต้องไม่กระทบกระเทือน

¹³ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546), หน้า 563, 671.

¹⁴คัคคพงษ์ ศรีพาณิชย์, “ทัศนคติต่อ “การเมือง” ระบบอุปถัมภ์และการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย : ศึกษากรณีข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2544, หน้า 32-33.

ต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นทางใดๆ ส่วนความเสมอภาคคือความเสมอภาคในโอกาสที่จะทำงาน ตลอดจนความเสมอภาคในการที่จะก้าวหน้าต่อไปในกิจการงานของตน¹⁵

กรมท ทองธรรมชาติ กล่าวว่า ประชาธิปไตยมีความหมาย 3 ลักษณะ คือ ประการแรก ประชาธิปไตยในฐานะอุดมคติหรือในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ประการที่สอง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ประการที่สาม ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมือง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ยึดหลักของความเสมอภาคและเสรีภาพ และเชื่อในสติปัญญาของมนุษย์ในฐานะที่เป็นวิถีการดำรงชีวิตเน้นที่การมีน้ำใจ ประชาธิปไตยยึดหลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยกัน และส่วนในฐานะที่เป็นระบบการเมืองยึดหลักการอธิปไตยมาจากประชาชนกล่าวคือ ถือว่าผู้ปกครองจะต้องมาจากความยินยอมพร้อมใจกันของประชาชน และจะต้องปกครองตามความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม¹⁶

จิรัช วิระสัย กล่าวว่าประชาธิปไตยต้องยึดหลักการปกครองโดยคำนึงถึงความสุขของประชาชนเป็นใหญ่ ตามหลักพุทธศาสนาประชาธิปไตยมีลักษณะคล้ายกับโลกาธิปไตย หมายถึง อธิปไตยเป็นของโลก ซึ่งคำว่าโลกในที่นี้หมายถึงสังคมหรือคนส่วนใหญ่ คือถือเสียงข้างมากของสังคม ดังนั้นคำว่าโลกาธิปไตยจึงพอที่จะถือได้คือประชาธิปไตยและยังเห็นว่ารูปแบบการปกครองอาจแบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ (1) การเป็นประชาธิปไตย (2) การมีลักษณะอำนาจนิยมการเป็นประชาธิปไตย ในที่นี้หมายถึงประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนราษฎร ซึ่งไม่ใช่ประชาธิปไตยแบบโดยตรง ส่วนการมีลักษณะอำนาจนั้นเป็นทิศทางไปทางซ้ายคือแบบคอมมิวนิสต์หรือทางขวาหรือฟาสซิสต์ประเทศต่าง ๆ อาจเอนเอียงไปทางประชาธิปไตยหรือทางอำนาจนิยมก็ได้¹⁷

จรรยา สุภาพ ได้สรุปความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ว่าหมายถึง

1) ความปรารถนาที่ต้องการรักษาไว้ซึ่งความสำคัญของตนเอง และความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

2) การดำรงชีวิตเพื่อความผาสุกร่วมกัน โดยมีเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นเครื่องนำทาง

¹⁵ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, ประชาธิปไตยของชาวบ้าน, อ่างใน นิรุตต์ ตันเปรมวงษ์, “ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, หน้า 10.

¹⁶กมล ทองธรรมชาติ และคณะ, หลักประชาธิปไตย, อ่างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

¹⁷จิรัช วิระสัย, รัฐศาสตร์ทั่วไป, อ่างใน เรื่องเดียวกัน.

- 3) รูปแบบการปกครองและวิถีชีวิตที่ถือเอาเสรีภาพเป็นหลักสำคัญ
- 4) การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำเนินการร่วมกัน โดยไม่สูญเสียเสรีภาพ ตามที่แต่ละคนปรารถนา¹⁸

5) การปกครองโดยเสียงของคนส่วนมากโดยคำนึงถึงสิทธิของคนส่วนน้อย

อมร รักษาสัตย์ ได้อธิบายว่า คำว่า ประชาธิปไตย มาจากคำว่า ประชา + อธิปไตย ตรงกับคำว่า ภาษาอังกฤษว่า Democracy ซึ่งมาจากภาษากรีก Demokratia ที่มาจากคำว่า demos (ประชาชน) และ cratos (การปกครอง) ความหมายตามฉบับดั้งเดิมที่อริสโตเติลให้ไว้คือสถานะที่คนเป็นไทและคนยากจนที่มีจำนวนข้างมากในสังคม ได้รับมอบหมายให้กำอำนาจไว้ในมือ ประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ที่สุดได้รับการเรียกเช่นนี้ได้ก็เพราะมีสภาพแห่งความเสมอภาคปรากฏอยู่ในที่นั้นและกฎหมายของรัฐมุ่งรับรองความเสมอภาคนั้น ความเชื่อแบบประชาธิปไตยมีรากฐานมาจากปัจเจกชนนิยม ซึ่งนิยมนับความเป็นอิสระ เสรีภาพของบุคคล และมองความสัมพันธ์ระหว่างคนกับรัฐว่า รัฐมีอยู่เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บุคคลในสังคมมีชีวิตที่มั่นคง ปลอดภัย และสมบูรณ์มากกว่าที่จะถือว่ารัฐเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเหนือบุคคล¹⁹

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ประชาธิปไตย หมายถึง หลักการ แนวคิด หรือระบอบการปกครองที่ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ การมีสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค การนำกฎหมายออกมาใช้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน การถือเสียงข้างมากแต่ยังเคารพเสียงส่วนน้อย การอยู่อย่างอิสระ และสงบภายใต้กฎหมาย

2.2.2 องค์ประกอบของประชาธิปไตย

ระบอบประชาธิปไตยในโลกปัจจุบันมีหลายรูปแบบหรือระบบย่อย อมร รักษาสัตย์ พยายามแยกให้เห็นว่า “องค์ประกอบของระบอบประชาธิปไตยซึ่งประเทศประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย องค์ประกอบดังกล่าว โดยแต่ละข้อจะต้องมีคุณลักษณะประชาธิปไตยอย่างน้อยระดับหนึ่ง เมื่อรวมกันทุกองค์ประกอบแล้ว จะเห็นว่า ประเทศนั้นเป็นประชาธิปไตยแบบไหน ทั้งสามารถวัดว่า องค์ประกอบแต่ละตัวมีองศาความเป็นประชาธิปไตยเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพียงใด กล่าวคือ ใช้เป็นเครื่องมือวัด หรือประเมินความเป็นประชาธิปไตยได้ด้วยองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

- 1) ความเห็นสอดคล้องกัน ประชาชนส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องในเป้าหมายสำคัญของรัฐบาล หรือบทบาทของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด แม้จะมีบางคนไม่เห็นด้วย

¹⁸ จรูญ สุภาพ, ด้พิธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

¹⁹ อมร รักษาสัตย์, ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน, อ้างใน เรื่องเดียวกัน.

2) การมีส่วนร่วม ในหลักการประชาชนทุกคนต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง แม้ในทางปฏิบัติทุกคนจะไม่มีบทบาทเข้มแข็งเท่าเทียมกัน

3) ช่องทางที่จะแสดงความคิดเห็น ประเทศประชาธิปไตยต้องเคารพสิทธิของการเป็นพลเมือง คือ พลเมืองแต่ละคนหรือกลุ่มจะต้องมีโอกาสเท่าเทียมกันในการแสดงความพอใจต่อการบริหารของผู้บริหารประเทศ

4) การตอบสนองความต้องการของประชาชน ผู้ปกครองประเทศอาจไม่ดำเนินการตามความต้องการของประชาชนทุกกรณี โดยอาจอ้างเหตุว่าเป็นความจำเป็นของรัฐ หรือผลประโยชน์สำคัญของชาติ แต่ในที่สุดก็ต้องรับผิดชอบต่อการบริหารงานของตนผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่สม่ำเสมอและยุติธรรม

5) การปกครองโดยฝ่ายข้างมาก การตัดสินใจของรัฐบาลควรเป็นไปตามเสียงข้างมากที่สุด ถ้าไม่ทำตามเสียงกลุ่มใหญ่ที่สุดก็ควรอธิบายเหตุผลได้

6) อำนาจอธิปไตยของรัฐสภา รัฐสภาซึ่งมีหน้าที่ตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับ อาจไม่ใช่องค์กรที่มีอำนาจสูงสุด เพราะอาจมีองค์กรอื่นมาร่วมใช้อำนาจที่ขาดด้วย เช่น ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการ หรือองค์กรอื่นๆ ในกรณีเช่นนี้องค์กรอื่นๆ ต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

7) รัฐบาลผ่านพรรคการเมือง ผู้ปกครองควรผ่านการเสนอชื่อแต่งตั้งและควบคุม โดยพรรคการเมืองที่จัดการภายในอย่างดี เพื่อที่จะตั้งรัฐบาลที่มีประสิทธิผลได้ง่าย ถ้าพรรคอ่อนแอหรือไม่มีส่วนแต่งตั้งผู้บริหาร รัฐบาลก็คงไม่มีประสิทธิผล ประชาธิปไตยก็ย่อมอ่อนแอกว่าในประเทศที่มีพรรคการเมืองเข้มแข็ง

8) พหุนิยม ประเทศประชาธิปไตยย่อมมีกลุ่มหลากหลาย และเหลื่อมล้ำับกระบวนการทางการเมืองควรผ่านการถ่วงถ่วงของกลุ่มเอกชนที่เป็นอิสระ ในการทำการ โดยสมัครใจ เพื่อไม่ให้มีการผูกขาดเป็นกลุ่มตัวแทน หรือมีการบังคับเป็นสมาชิกซึ่งทำให้กลุ่มกลายเป็นเครื่องมือของรัฐและประโยชน์ของภาคเอกชนจะไม่เห็นชัดเจน

9) การกระจายอำนาจ เป็นแบบสหพันธรัฐมีรัฐบาลกลาง รัฐบาลรัฐ และรัฐบาลท้องถิ่นไม่จำเป็นสำหรับประเทศประชาธิปไตยทุกประเทศ แต่อย่างน้อยต้องมีการกระจายอำนาจในด้านพื้นที่หรือหน่วยปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ไม่ให้มีการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป

10) หัวหน้าฝ่ายบริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารอาจเป็นแบบคนเดียว หรือเป็นคณะอาจได้รับการเลือกโดยตรง หรือผ่านองค์กรอื่น และมีการรวมอำนาจการบริหารไว้ในมือไม่มากก็น้อยแต่ในที่สุดบุคคลหรือคณะนั้นก็ต้องรับผิดชอบต่อประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

11) การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ รัฐบาลประชาธิปไตยต้องมีการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจโดยไม่จำเป็นต้องแบ่งเป็นหลายองค์กร แต่อย่างน้อยก็ต้องรับผิดชอบประชาชนทั้งประเทศ²⁰

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของประชาธิปไตย หมายถึง องค์ประกอบหลายๆข้อที่รวมกันแล้วเป็นประชาธิปไตยซึ่งเป็นเครื่องวัดว่าประเทศนั้นเป็นประชาธิปไตยระดับใด ได้แก่ ความเห็นสอดคล้องกันของประชาชน การมีส่วนร่วม ช่องทางที่จะแสดงความคิดเห็น การตอบสนองความต้องการของประชาชน การปกครองโดยฝ่ายข้างมากตัดสินใจ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ผู้ปกครองมาจากการเลือกของประชาชน หน่วยงานอิสระซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการกระจายอำนาจ การตรวจสอบและการถ่วงดุล

2.2.3 หลักการประชาธิปไตย

เมื่อกล่าวถึงประชาธิปไตย นักรัฐศาสตร์ได้พยายามอธิบายเพื่อให้เห็นความชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น โดยแยกอธิบายประชาธิปไตยออกเป็นประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมการณ์ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมืองการปกครอง และประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตถึงอย่างไรก็ตามประชาธิปไตยทั้งสามลักษณะนั้นมาจากหลักการเดียวกันหรือเรียกว่า “หลักการประชาธิปไตย” นักรัฐศาสตร์หลายท่านได้กล่าวถึงหลักการประชาธิปไตยไว้ในแง่มุมต่างๆ กันดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้สรุปหลักการของประชาธิปไตย จากการสัมมนาของผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย ในหัวข้อเรื่องประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ เมื่อวันที่ 20 - 22 กรกฎาคม 2527 ว่าดังนี้

- 1) “เป็นการปกครองที่ยึดหลักการปกครองโดยประชาชน และเพื่อประชาชนผู้ปกครองและผู้ใช้อำนาจจะต้องมาจาก หรือได้รับความยินยอมจากประชาชน และจะต้องบริหารประเทศโดยมีความรับผิดชอบต่อประชาชน
- 2) มีวิธีการในการกำหนดเกี่ยวกับการเลือกผู้นำฝ่ายต่างๆ รวมทั้งวิธีการควบคุมการใช้อำนาจของผู้นำเหล่านั้น
- 3) มีความมุ่งหมายในการปกครองเพื่อประโยชน์สุขหรือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม
- 4) ปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้การปกครองของประเทศใดประเทศหนึ่ง บรรลุไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้นั้น มีดังนี้

²⁰อมร รักษาสัตย์, “ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการเมืองการปกครองหลายประเทศ”, อ้างใน สวรรค์ อ่อนบุญ, “ทัศนคติทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 39-41.

(1) ยึดหลักกฎหมายในการปกครองประเทศและให้ความเป็นธรรมในทุกด้านของสังคม เช่น การมีกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ให้หลักประกันสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานของบุคคล เป็นต้น

(2) ผู้นำและมวลชนสามารถสร้างความเห็นชอบร่วมกัน และร่วมกันสร้างชาติให้สำเร็จ บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย

(3) รัฐบาลมีความสามารถในการจัดระเบียบภายในสังคม และสามารถระดมทรัพยากรเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างเสมอหน้ากัน

(4) มีการสร้างความเจริญให้แก่สถาบันการเมืองต่างๆ เช่น สภานิติบัญญัติคณะรัฐมนตรี ศาล หน่วยการปกครองตนเอง ระบบการเลือกตั้งและระบบพรรคการเมือง เป็นต้น

(5) มีการพัฒนาสถาบันการบริหาร ที่ทำหน้าที่รักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

(6) มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ดีกินดี และมีความแตกต่างกันในทางเศรษฐกิจน้อย

(7) มีความเจริญทางสังคมสูง โดยประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มผลประโยชน์เพื่อมีส่วนร่วมทางการเมือง

(8) ประชาชนมีความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง หรือพยายามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของสังคมให้แก่รัฐบาล

(9) คนส่วนใหญ่ในสังคม มีวัฒนธรรมทางการเมืองที่เอื้ออำนวยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น จะต้องมีความเชื่อและความคิดอ่านที่มีเหตุผล เป็นต้น

5) วัฒนธรรมทางการเมืองหรือการมีจิตใจแบบประชาธิปไตยของคนในสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นประชาธิปไตยได้มากน้อยแตกต่างกัน ลักษณะของการมีจิตใจระบอบประชาธิปไตย สรุปได้ คือ

(1) มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ไม่เป็นเผด็จการและสนับสนุนหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(2) ยึดมั่นในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล รวมทั้งยึดมั่นในความเสมอภาคของบุคคลและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

(3) เคารพในกติกาของปกครองแบบประชาธิปไตย อันได้แก่ การตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก และให้ความคุ้มครองสิทธิของเสียงข้างน้อย

(4) สนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง

(5) มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

(6) มีความไว้วางใจผู้อื่น รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์²¹

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ ได้กล่าวถึงหลักการประชาธิปไตยไว้ ดังนี้

1) หลักอำนาจธิปไตยของปวงชน ประชาชนเท่านั้นที่เป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยที่แท้จริง ประชาชนแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตย โดยการใช้สิทธิในการกำหนดตัวผู้ปกครอง โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยทั้งการเลือกตั้ง ผู้แทนให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการถอดถอนออกจากตำแหน่งทางการเมือง

2) หลักเสรีภาพ โดยเชื่อว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับเสรีภาพ เสรีภาพ คือ พลังแห่งการสร้างสรรค์ ถ้าปราศจากเสรีภาพก็ปราศจากการสร้างสรรค์ ชีวิตของมนุษย์จะเป็นชีวิตที่ดีและสุขสมบูรณ์ได้จะต้องประกอบด้วยพลังแห่งการสร้างสรรค์มากเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจเหล่านั้นสะท้อนถึงความต้องการของคนส่วนใหญ่อย่างแท้จริง เพราะอย่างไรก็ตามการใช้หลักเสียงข้างมากจะต้องให้ความเคารพและคุ้มครองเสียงข้างน้อยด้วย²²

วิสุทธิ โปธิ์แทน ให้หลักการของประชาธิปไตยที่เห็นว่ามีผลสำคัญ คือ “เชื่อในอำนาจธิปไตยของปวงชน ซึ่งถือว่าความต้องการของปวงชน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคมเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินตามอำนาจธิปไตยของปวงชน ซึ่งแสดงให้เห็นได้จาก

1) การเลือกตั้ง ประชาชนจะเลือกคนที่จะไปทำหน้าที่ “ปกครอง” แทนตนเองคือการปกครองสูงสุดของประเทศนั้น คือ รัฐบาล เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นวิถีทางเดียวที่จะเลือกตั้งเป็นวิถีทางเดียวที่จะเลือกผู้ปกครองตามเจตจำนงของประชาชน ระบอบประชาธิปไตยจึงจะขาดการเลือกตั้งไม่ได้ และการปกครองจะต้องปกครองไปตามกฎหมาย หรือเป็นไปตามหลักนิติธรรม กฎหมายในระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นข้อกำหนดของสังคมที่ถือว่าเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงของปวงชน สำหรับการเลือกตั้งที่จะเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) เป็นการเลือกที่เป็นไปโดยอิสระ
 (2) มีการลงคะแนนเสียงเป็นการลับ
 (3) การเลือกตั้งต้องเป็นไปอย่างแท้จริง คือ มีทางเลือกจากผู้สมัครหลายคน และไม่ทำการกด โกงด้วยวิธีการต่างๆ

(4) เป็นการเลือกที่มีกำหนดระยะเวลา คือ กำหนดไว้ว่าผู้ที่ได้รับเลือกจะอยู่ในตำแหน่งได้นานเท่าไรถึงจะเลือกกันใหม่ (เท่าที่เป็นอยู่ทั่วไป มีระยะเวลาตั้งแต่ 2 - 5 ปี)

²¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เรื่องประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 41-43.

²² สมบัติ ชำรงชัยวงศ์, การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 43.

(5) ผู้ที่ไปเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง มีสิทธิเสมอภาคและใช้สิทธิได้ทั่วถึง

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอื่น ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนจะต้องสนใจในเรื่องราวที่อยู่ล้อมรอบตัวเอง เฉพาะอย่างยิ่งสนใจเรื่องการเมือง เช่น คอยติดตามดูว่าบทบาทของรัฐบาลและฝ่ายต่างๆ ในวงการปกครองและบริหารเป็นไปอย่างไร และอาจมีการแสดงความคิดเห็นเป็นครั้งคราว โดยผ่านองค์กรต่างๆ เช่น ทางเจ้าหน้าที่ของรัฐ สื่อมวลชนต่างๆ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่มอิทธิพลต่างๆ ตามวิถีทางของกฎหมาย และความควรไม่ควร ย่อมเป็นการสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ดังนั้น ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจึงควรต้องสนใจในพรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ โดยเข้ามีส่วนร่วมในลักษณะต่างๆ พอสมควร และโดยรู้ข้อเท็จจริง

3) การถือหลักตัดสินใจโดยหลักเสียงข้างมาก ที่เคารพสิทธิของเสียงข้างน้อยเนื่องจากมนุษย์เราต่างจิตต่างใจ จะหาความเป็นเอกฉันท์ในทุกเรื่องนั้นลำบาก

4) เชื่อในหลักเสรีภาพ เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ได้ แต่หมายถึงการที่บุคคลสามารถกระทำ หรืองดเว้นการกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่น ซึ่งถูกกำหนดโดยกฎหมายที่ได้รับความยินยอมเห็นชอบจากประชาชนโดยตรงหรือโดยอ้อม

5) เชื่อในหลักเสมอภาค เสมอภาคในที่นี้หมายถึง ความเสมอภาคพื้นฐานที่พอจะทำให้ประชาชนในสังคมเดียวกันเท่าเทียมกันได้ในระดับสำคัญ มิได้หมายความว่าเท่าเทียมกันทุกเรื่องซึ่งเป็นไปไม่ได้ ความเสมอภาคที่สำคัญ เช่น เสมอภาคตามกฎหมายที่กฎหมายจะต้องใช้กับทุกคนโดยเสมอกัน และโดยยุติธรรม เสมอภาคในโอกาสที่จะใช้ความสามารถที่ตนมีในทางสุจริตได้เต็มที่ เสมอภาคในการได้รับหลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจในอัตราหนึ่ง

6) เชื่อในหลักเหตุผลและหลักภราดรภาพของมนุษย์ คือ จะต้องยึดเหตุผลเป็นสำคัญ นอกจากนั้นยังต้องรักใคร่ให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ในสังคมจึงจะร่วมมือกันทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้²³

อมร รักษาสัตย์ กล่าวถึงหลักการที่สำคัญของประชาธิปไตย มีดังนี้

- 1) ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยเป็นผู้ทรงอำนาจอสูงสุด
- 2) รัฐบาลได้อำนาจมาจากประชาชนหรือโดยความยินยอมของประชาชน

²³วิสุทธิ โปธิ์แท่น, ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 43-46.

3) ในประเทศขนาดใหญ่ในสมัยใหม่ที่ต้องใช้ประชาธิปไตยทางอ้อมนั้น จะต้องมีการเลือกตั้งผู้แทนและพนักงานของรัฐอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยประชาชนสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างอิสระ

4) สถาบันทางการเมืองที่ทำหน้าที่ตัดสินใจทางการเมืองหรือวางนโยบายสาธารณะจะต้องตั้งขึ้นด้วยวิถีทางแห่งการแข่งขัน เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบจากประชาชน

5) ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตลอดเวลาผ่านกลไกต่างๆ หรือใช้สิทธิที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ได้โดยตรง

6) รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ประชาชนมีสิทธิติชม ควบคุมการทำงานของรัฐบาลตลอดเวลา และมีสิทธิเปลี่ยนแปลงรัฐบาลตามวิธีการที่กำหนดเอาไว้

7) อำนาจในการปกครองประเทศต้องไม่อยู่ในกำมือของคนๆ เดียว หรือกลุ่มเดียวต้องมีการแบ่งอำนาจปกครองประเทศอย่างน้อยในระดับหนึ่ง

8) รัฐบาลต้องมีอำนาจจำกัด มีการแบ่งและกระจายอำนาจ มีการตรวจสอบและถ่วงดุลหรือคานอำนาจซึ่งกันและกัน

9) หน้าที่หลักของรัฐบาล คือ การส่งเสริมปัจเจกชน เสรีภาพ ความเสมอภาคภราดรภาพของพลเมือง

10) การตัดสินใจสำคัญต้องเป็นไปตามเสียงข้างมาก โดยคำนึงถึงสิทธิของฝ่ายข้างน้อย

11) ประชาชนมีความเสมอภาคกันในด้านต่างๆ โดยเฉพาะความเสมอภาคในสายตาของกฎหมายและความมีโอกาสเท่าเทียมกันในด้านต่างๆ ทุกคนมีศักดิ์ศรี และไม่มีใครมีอภิสิทธิ์เหนือผู้อื่น

12) ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพต่างๆ อย่างกว้างขวางโดยรัฐบาลให้หลักประกัน และคุ้มครองการใช้สิทธิเสรีภาพเหล่านั้น อย่างน้อยในสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สำคัญ

13) ประชาชนต้องมีอิสระในการพูด การพิมพ์ การแสดงความคิดเห็น การร่วมชุมนุมการตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้จริง และอย่างมีข้อมูลข่าวสาร

14) รัฐบาลต้องใช้หลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลักนิติธรรม ไม่ใช่อำนาจตามอำเภอใจ เช่น บุคคลจะถูกจับกุม คุมขัง หรือถูกลงโทษได้ก็เฉพาะเมื่อมีกฎหมายกำหนดว่ามีความผิดและจะต้องได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็ว เปิดเผยโดยคณะตุลาการที่ไม่ลำเอียง²⁴

ทินพันท์ นาคะตะ กล่าวว่ “หลักการของระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าสำคัญจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

²⁴ อมร รักษาสัตย์, ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการเมืองการปกครองหลายประเทศ, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 45-46.

1) หลักอำนาจอธิปไตย หมายถึง การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงมีอำนาจในการกำหนดตัวผู้ปกครอง แต่งตั้งและถอดถอน โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง มีโอกาสเลือกคนดีเป็นผู้นำ โดยประชาชนต้องมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการแสดงออกของการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย มีความเชื่อมั่นในสติปัญญาและเหตุผลของมนุษย์ในการตัดสินใจเลือกผู้นำ เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามากำหนดการตัดสินใจใช้นโยบายสาธารณะ

2) หลักเสรีภาพ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิสรภาพที่ตนมีอยู่ แสดงออกซึ่งความคิดเห็น หรือการกระทำกรอย่างหนึ่งอย่างใดได้ด้วยตนเอง ไม่ถูกจำกัดโดยบุคคลอื่นโดยประชาชนจะต้องมีสิทธิเสรีภาพในด้านต่างๆ ได้แก่ เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การสมาคม และการได้รับความคุ้มครองจากการรบกวนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอิสระในการประชุม ชุมนุม เคลื่อนไหวทั้งคัดค้านและสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล

3) หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันในเรื่องโอกาส ประชาชนต้องมีโอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันตามกฎหมาย มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ มีโอกาสได้รับการศึกษาในชั้นต่ำ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

4) หลักกฎหมาย หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยกฎหมายต้องบัญญัติโดยตัวแทนที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนมาทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

5) หลักเสียงข้างมาก หมายถึง ระบบการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกครองโดยคนข้างมากและคุ้มครองสิทธิคนข้างน้อย การเคารพในกติกากการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการปกครองระบอบนี้มุ่งเน้นที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม การตัดสินใจทางการเมืองยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ก็ยังเคารพเสียงข้างน้อยที่จะมีโอกาสตรวจสอบคัดค้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้ประชาชนเห็นว่า การตัดสินใจของฝ่ายเสียงข้างมากเป็นไปโดยสุจริตใจ²⁵

²⁵ ทินพันธ์ นาคะตะ, ศาสตราจารย์และคณบดีการเมืองการบริหารไทย, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 46-

อุดมการณ์ของประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตย นอกจากจะประกอบไปด้วยรูปแบบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยแล้ว ยังเกี่ยวข้องไปถึงอุดมการณ์ของสังคม ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชนในประเทศนั้น ๆ ด้วยว่าจะต้องเป็นประชาธิปไตยโดยแท้จริง จึงจะสามารถจรโลงความเป็นประชาธิปไตยได้ตลอดรอดฝั่ง และยังผลประโยชน์ที่ได้ให้เป็นของประชาชนส่วนใหญ่ในแผ่นดินได้อย่างแท้จริง ซึ่งอุดมการณ์ของประชาธิปไตยจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้²⁶

1) มีความศรัทธาในความสามารถของมนุษย์ ศรัทธาในสติปัญญาในการที่มนุษย์สามารถทำงานร่วมกัน และความสามารถของมนุษย์ที่ในการรู้จักใช้เหตุผล และยึดหลักเหตุผลด้วยวิธีทดลองค้นคว้าแบบวิทยาศาสตร์

2) เชื่อในสิทธิเสรีภาพที่แสดงความคิดเห็น ขอมให้ทุกฝ่ายเสนอข้อเท็จจริง เหตุผลและความคิดเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังพิจารณาเสียก่อนแล้วจึงร่วมกันตัดสินใจ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด ซึ่งมีเสรีภาพทางความคิด การพูด การพิมพ์ และการรวมกลุ่มจัดตั้งสมาคมตลอดจนพรรคการเมือง

3) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีความเสมอภาคตามกฎหมาย และทางการเมือง กล่าวคือ ทุกคนควรได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและกฎหมายโดยเท่าเทียมกันโดยไม่แยกว่าเพศใด มีกำเนิดอย่างไร และมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมเช่นใด

4) ให้เอกชนทำกิจกรรมและดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ด้วยตนเอง โดยรัฐแทรกแซงน้อยที่สุด รัฐจะเข้ามาแทรกแซงในวิธีการจัดระเบียบสังคมของคนก็ต่อเมื่อกิจกรรมนั้นเอกชนไม่สามารถจัดทำเองได้เท่านั้น

5) เชื่อว่ารัฐเป็นเพียงอุปกรณ์ที่ช่วยให้คนบรรลุถึงความสมบูรณ์ของรัฐ รัฐอยู่ได้ก็ด้วยเป้าหมายที่จะคุ้มครองชีวิต ทรัพย์สิน ดังนั้นประชาชนมีสิทธิที่จะทำการต่อต้านรัฐบาลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้

6) เคารพในการตัดสินใจหรือมติของเสียงส่วนมาก และพิทักษ์ความคิดเห็นและผลประโยชน์ของเสียงส่วนน้อย

7) เชื่อว่าอำนาจการปกครองของรัฐบาลเกิดขึ้นจากการยินยอมของประชาชน รัฐบาลที่ชอบธรรม คือรัฐบาลที่เป็นตัวแทนของประชาชนทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

²⁶ สมบูรณ์ สุขสำราญ, การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย, อังใน นิรุตต์ ต้นเปรมวงษ์, “ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 19.

อุดมการณ์ประชาธิปไตยในฐานะวิถีชีวิต

- 1) ความเชื่อในหลักการทางเหตุผลด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เชื่อในสติปัญญาของมนุษย์ไม่ยอมรับอำนาจที่นอกเหนือธรรมชาติ
- 2) เชื่อในหลักการร่วมมือปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจ
- 3) เชื่อในหลักการตัดสินใจด้วยสันติวิธีและประนีประนอม ไม่นิยมตัดสินใจหาด้วยวิธีการรุนแรง หรือเด็ดขาด
- 4) เชื่อในหลักการที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น โดยขันติ อดทนที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน²⁷

กระมล ทองธรรมชาติ กล่าวว่า “อุดมการณ์ประชาธิปไตย คือระบบความคิดหรือแนวความคิดที่มีส่วนผลักดันให้เกิดพฤติกรรมทางประชาธิปไตยอย่างหนึ่งของมนุษย์ อุดมการณ์ที่คนคิดยอมรับเป็นการสะท้อนความเป็นจริงของสังคมประชาธิปไตยนั้น ๆ”²⁸

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปลักษณะของอุดมการณ์ที่เป็นประชาธิปไตยได้ดังนี้
 อุดมการณ์ของประชาธิปไตยต้องมีความเชื่อมั่นและให้ความสำคัญในศักดิ์ศรีของบุคคล เชื่อในสติปัญญาและความสามารถของมนุษย์ที่จะใช้เหตุผลในการพิจารณาตัดสินใจ ความต้องการหรือผลประโยชน์ของมนุษย์เอง โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นมาคอยชักนำ เชื่อมั่นในความเสมอภาคของบุคคล เชื่อในหลักการปกครองด้วยเสียงข้างมากและเคารพในสิทธิของเสียงข้างน้อย เชื่อว่ามนุษย์มีสิทธิเสรีภาพ
 เชื่อว่าอำนาจการปกครองของรัฐบาลเกิดจากความยินยอมของประชาชน ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตย ประชาชนมีสิทธิ์ถอดถอนหรือเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองได้ ถ้าผู้ปกครองขาดความชอบธรรม²⁹

วิถีชีวิตของสังคมประชาธิปไตย

จรูญ สุภาพ ได้อธิบายถึงวิถีชีวิตประชาธิปไตยไว้ดังนี้

²⁷ นพดล ลำภาเงิน, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุดมการณ์ประชาธิปไตยของประชาชนชนบทในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี”, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 20.

²⁸ กระมล ทองธรรมชาติ, การเมืองการปกครองไทย, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 21.

²⁹ เรื่องศักดิ์ ทองอยู่, “บทบาทครูสังคมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร”, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

- 1) การใช้เหตุผลด้วยการทดลองหรือการทดสอบจากสภาพความเป็นจริง มุ่งที่จะให้ความสำคัญแก่กระบวนการที่จะหาคำตอบต่างๆ ให้ได้ดีที่สุด และเปิดโอกาสให้มีการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการแสวงหาข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อจะได้ใช้ในการตัดสินใจ
- 2) การให้ความสำคัญแก่บุคคลและกลุ่มบุคคล เพื่อรักษาความสำคัญของบุคคลไว้แต่สภาพของสังคมปัจจุบันเป็นความจำเป็นที่บุคคลจะต้องรวมกลุ่ม เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของบุคคล เพื่อต่อต้านอิทธิพลของกลุ่มอื่น หรือการปกครองที่มีขอบ
- 3) ความเชื่อมั่นที่ว่ารัฐเป็นเพียงเครื่องมือเท่านั้น บุคคลทุกคนมีความสามารถที่จะใช้เหตุผลค้นหาความผิดและความถูกต้องต่างๆ ได้เอง รัฐเป็นเพียงเครื่องมือที่จะช่วยเหลือสังคมในเมื่อปรากฏว่าการดำเนินงานของสังคมที่เกิดจากการสมัครสมานร่วมใจกันนั้น ไม่ได้ประสบความสำเร็จ
- 4) การยึดถือหลักของความสมัครใจ การปฏิบัติกิจการต่างๆ ของบุคคลจึงควรเป็นไปตามความรู้สึก ความต้องการไม่มีการบังคับ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มต่างๆ ด้วยความสมัครใจเช่น พรรคการเมือง สหพันธ์กรรมกร สมาคมลูกจ้าง เป็นต้น
- 5) หลักที่เชื่อว่ามีกฎหมายสูงสุดอยู่เหนือกฎหมายแห่งรัฐ รัฐบาลที่ผิดนอกจากจะ ต้องมาจากประชาชนแล้ว จะต้องยึดหลักความถูกต้องถึงสูงสุด ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจถือได้ว่าเป็นกฎหมายระดับสูงนั่นเอง
- 6) การยึดถือหรือให้ความสำคัญในเรื่องวิธีการ ระบอบประชาธิปไตยเชื่อว่าชีวิตของบุคคลนั้นแม้จะมีจุดหมายปลายทาง แต่จะต้องอาศัยวิธีการ หรือวิถีทางด้วยเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น วิธีการที่จะนำไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย ได้แก่ การใช้หลักกฎหมายกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนราษฎร การเลือกตั้ง เป็นต้น
- 7) ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับหลักของการอภิปรายและความยินยอม ประชาธิปไตยไม่เชื่อว่าผู้ใดจะสามารถผูกขาดความจริงได้แต่เพียงผู้เดียว จึงต้องมีการอภิปราย ถกเถียง แสดงเหตุผลเพื่อหาข้อยุติที่ถูกต้องที่เป็นความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ และชอบธรรมด้วยหลักฐานข้อเท็จจริง
- 8) มีน้ำใจประชาธิปไตยจะต้องมีความสำนึก และเชื่อมั่นในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้วยการยึดถือว่าเป็นการปกครองที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและส่วนรวมมากกว่าระบอบอื่น
- 9) ความสำนึกเกี่ยวกับคุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคล ถือว่าบุคคลมีความเท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นมนุษย์ แม้ว่าจะมีลักษณะอย่างอื่นไม่เหมือนกัน เช่น เพศ วัย ความรู้ รสนิยม เป็นต้นการยอมรับความแตกต่างในด้านความคิดเห็น มีความอดทนต่อสภาพที่อาจไม่ถูกใจตนฝึกหัดที่จะหาทางออกด้วยการประนีประนอม

10) การพหุคูณและกติกากองการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพเสียงข้างมากของประชาชน การป้องกันสิทธิของฝ่ายเสียงข้างน้อย ความเสมอภาคระหว่างบุคคล การวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติขึ้นตามวิถีทางประชาธิปไตย

11) ความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีนิสัยเกี่ยวกับการหาความรู้ในกิจการบ้านเมือง ฝึกหัดใช้ความคิดในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เป็นกิจสาธารณะ การมีส่วนร่วมในกลุ่มการเมืองหรือกิจกรรมทางการเมือง เช่น เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ความรอบคอบในการออกเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น

12) ความเป็นพลเมือง หมายถึง การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น การแสวงหาความรู้ การปฏิบัติตามนโยบายของชาติ ไม่ละเมิดกฎหมาย เสียภาษีอากร การเข้าร่วมในกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่างๆ เท่าที่เวลาจะอำนวยให้

13) การฝึกหัดมองโลกในทางดีและคิดเห็นในแง่ดี เช่น มีความหวังและมีศรัทธาว่าระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่สามารถให้ประโยชน์ได้ การยอมรับความเสมอภาคระหว่างมนุษย์ รู้จักเคารพความสำคัญ และความคิดเห็นของผู้อื่น การมองคนอื่นในแง่ดี เป็นต้น

14) รู้จักการใช้เหตุผล ทั้งในการคิด วิพากษ์วิจารณ์ และปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อจะทำให้การปกครองเป็นไปด้วยดี เพราะการแสดงออกเช่นนั้นย่อมมีความหนักแน่นมั่นคงในตัวเอง มีน้ำหนักและก่อให้เกิดการกระทำในทางสร้างสรรค์ และเป็นการยับยั้งการกระทำที่ใช้อำนาจอันมิชอบ³⁰

รูปแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ในประเทศประชาธิปไตยนั้น ไม่ได้มีการปกครองเหมือนกันทั้งหมดนักวิชาการได้พยายามเสนอหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่อาจใช้แบ่งรูปแบบการปกครองของประเทศประชาธิปไตยมากมายด้วยกัน สรุปได้เป็น 2 หลักเกณฑ์ดังนี้

1) หลักประมุขของประเทศ แบ่งรูปแบบประชาธิปไตยได้ 2 ลักษณะ คือ

(1) มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระมหากษัตริย์จะทรงใช้อำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นของปวงชน โดยใช้องค์กรแยกกันเป็น 3 ทางคือทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยผ่านทางรัฐสภา อำนาจบริหารโดยผ่านทางคณะรัฐมนตรี และอำนาจตุลาการโดยผ่านทางศาล ส่วนองค์พระมหากษัตริย์จะทรงเป็นกลางทางการเมือง เช่น ไทย อังกฤษ เป็นต้น

³⁰จรรยา สุภาพ, ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ, อ่างใน สวรรค์ อ่อนบุญ, “ทัศนคติทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 48-49.

(2) มีประธานาธิบดีเป็นประมุข ผู้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ทำหน้าที่เป็นประมุขของรัฐเพียงหน้าที่เดียว เช่น สิงคโปร์ อินเดีย ฯลฯ และบางประเทศ ประธานาธิบดีทำหน้าที่เป็นประมุขของฝ่ายบริหารด้วย เช่น สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย ฯลฯ

2) หลักการรวมและการกระจายอำนาจ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

(1) แบบรัฐสภา ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ได้แก่ การมีเฉพาะผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียวหรืออาจมี 2 สภาก็ได้ มีทั้งสภาผู้แทนราษฎรซึ่งตัวแทนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง และวุฒิสภาซึ่งเป็นสภาผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากสมาชิกมาจากการแต่งตั้ง แต่สมาชิกวุฒิสภาในบางประเทศก็มาจากการเลือกตั้ง ชื่อสภาอาจเรียกต่างกันก็ได้ เช่น ในอังกฤษเรียกสภาผู้แทนราษฎรว่า สภาล่างและวุฒิสภาว่า สภาสูงหรือสภาขุนนาง แต่โดยหลักการสภาทั้งสองต้องประชุมร่วมกันรวมกันเป็น รัฐสภา ผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร คือมีอำนาจในการออกกฎหมายเพื่อใช้ปกครองประเทศ และมีอำนาจบริหารในการให้ความเห็นชอบหรือจัดตั้งรัฐบาล และควบคุมการบริหารของรัฐบาลด้วยคือ รัฐบาลบริหารด้วยความไว้วางใจของรัฐสภา ในทางปฏิบัติถือกันเป็นหลักเกณฑ์ว่า สมาชิกสภา กลุ่มหรือพรรคการเมืองเองที่มีเสียงข้างมากสนับสนุนจะได้สิทธิในการจัดตั้งรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง แต่รัฐบาลจะต้องอยู่ในความควบคุมของสมาชิกรัฐสภา ลักษณะดังกล่าวนี้ รัฐสภาและรัฐบาลต่างทำหน้าที่ของตน แต่รัฐสภาควบคุมรัฐบาลด้วยกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ และอาจลงมติไม่ไว้วางใจเพื่อให้รัฐบาลลาออกได้ ส่วนรัฐบาลก็อาจยุบสภาได้ ทำให้เกิดความสมดุลแห่งอำนาจ

(2) แบบประธานาธิบดี ระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดีมีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบรัฐสภา การมีรัฐสภาเหมือนกัน แต่มีลักษณะที่แตกต่างกัน คือ การมีประธานาธิบดีเป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร โดยประธานาธิบดีมีสิทธิและหน้าที่ในการจะแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อบริหารประเทศและรับผิดชอบร่วมกัน ส่วนอำนาจนิติบัญญัตินั้นก็ยังคงตกอยู่ที่รัฐสภาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดีนี้ ทั้งประธานาธิบดีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างก็ได้รับเลือกจากประชาชน ทั้งสองฝ่าย จึงต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ส่วนอำนาจตุลาการยังคงเป็นอิสระ ฉะนั้นอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ต่างก็เป็นอิสระและแยกกัน สถาบันผู้ใช้อำนาจทั้ง 3 จะเป็นตัวที่คอยยับยั้งและถ่วงดุลกันและกัน ไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้อำนาจเกินขอบเขต เช่น การปกครองของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

(3) แบบกึ่งรัฐสภา กึ่งประธานาธิบดี ระบอบประชาธิปไตยแบบนี้ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขของรัฐและบริหารราชการแผ่นดินร่วมกับนายกรัฐมนตรี ในด้านการบริหารนั้นนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ลงนามประกาศใช้กฎหมาย และคณะรัฐมนตรีก็ยังคงเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารแต่

ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา ส่วนรัฐสภาเองก็ยังคงทำหน้าที่สำคัญ คือ ออกกฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ประธานาธิบดีในระบอบประชาธิปไตย แบบนี้เป็นผู้กำหนดนโยบายต่างประเทศและการเมืองโดยทั่วๆ ไป ทั้งยังทำหน้าที่อนุญาตตุลาการ ระหว่างรัฐสภากับคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีอำนาจยุบสภาได้ด้วย จึงมีอำนาจมาก เช่น อินเดีย ฝรั่งเศส เป็นต้น³¹

รูปแบบการจัดการปกครอง

การปกครองประเทศนั้นจำเป็นต้องมีองค์การในการปกครอง หรือบริหารกิจการของรัฐ องค์การดังกล่าวคือ รัฐบาล ซึ่งหมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจบริหารเพื่อดำเนินการปกครองประเทศ การดำเนินการปกครองประเทศจะต้องมีการกำหนดว่า มีการจัดองค์การบริหารไว้อย่างไร มีขอบเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร ในการนี้จะต้องมีการจัดระเบียบการปกครองที่เรียกว่า การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้เพื่อจะได้ดำเนินการปกครองหรือบริหารประเทศให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีหลักการสำคัญอยู่ 3 หลัก คือ หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจ และหลักการกระจายอำนาจ³²

หลักการรวมอำนาจ (Centralization) เป็นหลักการที่วางระเบียบราชการบริหาร โดยมอบอำนาจในการปกครองไว้แก่ราชการส่วนกลาง ซึ่งได้แก่ กระทรวง ทบวง กรมของรัฐ และมีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งขึ้นตรงต่อกันตามลำดับบังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการปกครองตลอดทั้งอาณาเขตประเทศ

หลักการรวมอำนาจมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1) มีการรวมกำลังทหารและตำรวจให้ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง เพื่อให้การดำเนินการบังคับบัญชาเป็นไปโดยเด็ดขาดและทันที่ในกรณีจำเป็น เป็นการให้อำนาจแก่ราชการบริหารส่วนกลาง ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและมั่นคงของประเทศ

³¹มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, “ระบบเว็บนักศึกษา”, ระบอบประชาธิปไตย, อ้างในปิยะวุฒิ กลิ่นชื่น, “ความรู้ของพระสงฆ์ในด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, หน้า 20-21.

³²คณาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์-รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน OPINION, คู่มือรัฐศาสตร์-รัฐประศาสนศาสตร์, อ้างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า 27-35.

2) มีการรวมอำนาจวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง ส่วนกลางอาจมอบอำนาจบางประการให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค วินิจฉัยสั่งการบางเรื่องได้ แต่อำนาจวินิจฉัยสั่งการขั้นสุดท้ายยังคงเป็นของส่วนกลาง

3) มีลำดับชั้นการบังคับบัญชาคือผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา ชั้นรองลงไปให้ปฏิบัติกรต่าง ๆ ตามลำดับ คือ ส่วนกลางมีอำนาจในการแต่งตั้งถอดถอนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในเขตต่าง ๆ ของประเทศ

หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) เป็นหลักการที่ราชการบริหารส่วนกลางมอบอำนาจวินิจฉัยสั่งการบางส่วนให้แก่ราชการหรือเจ้าหน้าที่ของตนซึ่งส่งไปปฏิบัติราชการตามเขตการปกครองต่าง ๆ ของประเทศ แต่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ยังเป็นผู้ที่ราชการบริหารส่วนกลางแต่งตั้งทั้งสิ้น และอยู่ในบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง หลักการแบ่งอำนาจนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักการรวมอำนาจ

หลักการแบ่งอำนาจมีลักษณะสำคัญดังนี้

1) เป็นการแบ่งอำนาจจากส่วนกลางให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผู้แทนของส่วนกลางไปประจำอยู่ตามเขตการปกครองต่างๆ ในภูมิภาค โดยมอบอำนาจวินิจฉัยสั่งการบางอย่างให้แก่อำนาจบังคับบัญชาและวินิจฉัยสั่งการขั้นสุดท้าย ยังอยู่กับข้าราชการบริหารส่วนกลาง

2) ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค เป็นผู้ที่ราชการบริหารส่วนกลางแต่งตั้งและถอดถอน และอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง

ซึ่งในประเทศไทยการใช้หลักการแบ่งอำนาจนี้ ได้แก่ ระบบบริหารราชการ ส่วนภูมิภาค หรือการปกครองส่วนภูมิกษณนั้เอง ซึ่งได้แก่ จังหวัดและอำเภอ

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์การอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร โดยส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมดูแลเท่านั้น

หลักการกระจายอำนาจมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1) การจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีงบประมาณ ทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่ของตนเอง ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการปกครองและจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างได้ โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับอำนาจบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนกลางเพียงแต่ควบคุมให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องเท่านั้น

2) มีการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น การเลือกตั้งถือว่าเป็นหลักสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ

3) องค์กรมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการ ตามหลักการกระจายอำนาจขององค์กรจะต้องมีอำนาจอิสระของตน ที่จะดำเนินกิจการอำนาจหน้าที่ได้เอง โดยไม่ต้องรับคำสั่งจากส่วนกลางมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ และดำเนินการได้โดยอิสระภายในขอบเขตของกฎหมาย ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตน

การปกครองมีหลักการสำคัญอยู่ 2 หลักด้วยกัน คือ หลักการกระจายอำนาจ ส่วนหลักการแบ่งอำนาจถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหลักการรวมอำนาจ ซึ่งหลักการรวมอำนาจและหลักการแบ่งอำนาจจะถือเอาสิทธิขาดในการปกครองเป็นที่ตั้ง ส่วนหลักการกระจายอำนาจถือเอาเสรีภาพทางการเมืองของพลเมืองที่จะปกครองตนเองเป็นสำคัญ การที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะใช้หลักการรวมอำนาจ หรือหลักการกระจายอำนาจย่อมแล้วแต่เหตุการณ์แต่ละสมัยสถานการณ์เมืองและความสามารถของประชาชนในประเทศนั้นเป็นสำคัญ ประเทศต่างๆ ส่วนมากมักนำหลักการรวมอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ มาใช้ผสมกันในการจัดระเบียบการปกครองประเทศ เพื่อให้ข้อดีของหลักการหนึ่งมาแก้ไขข้อเสียของอีกหลักการหนึ่งสำหรับหลักการแบ่งอำนาจหรือการจัดการปกครองส่วนภูมิภาคนั้น ประเทศที่นำมาใช้มักจะเห็นประโยชน์ในแง่ที่เป็นหลักประกันในการรักษาความสงบเรียบร้อยของท้องถิ่นและช่วยรัฐบาลกลางควบคุมดูแลหน่วยปกครองท้องถิ่นในการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2545 ซึ่งแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้³³

1) ระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง แบ่งส่วนราชการส่วนกลางออกเป็นกระทรวง ทบวง กรมและส่วนราชการอิสระอื่น ๆ ที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงใด ๆ ในปัจจุบันมีกระทรวงและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง รวมทั้งสิ้น 20 กระทรวง

2) ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นส่วนราชการที่ทำหน้าที่รองรับงานจากส่วนกลางโดยปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวง ทบวง กรม โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็นจังหวัดและอำเภอ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาข้าราชการประจำในจังหวัดและอำเภอตามลำดับ หน่วยงานรองไปจากอำเภอ คือ ตำบลและหมู่บ้าน มีกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็นหัวหน้าปกครอง (ไม่มีฐานะเป็นข้าราชการประจำแต่อย่างใด)

3) ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตน ได้แก่

³³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 29.

(1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดและสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง

(2) เทศบาล ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรี และสภาเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลทั้งหมด ฐานะของเทศบาลมีหลายระดับ โดยแบ่งตามจำนวนประชากร ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร

(3) องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

(4) กรุงเทพมหานคร เป็นการจั้ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีฐานะเป็นนิติบุคคล ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

(5) เมืองพัทยา เป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ประกอบด้วยนายกเมืองพัทยา และสภาเมืองพัทยา

สถาบันตามระบอบประชาธิปไตย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยจะประกอบด้วย 3 สถาบันหลักที่ทำหน้าที่หลักในการบริหารปกครองประเทศ ได้แก่ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ³⁴

1) สถาบันนิติบัญญัติ หรือเรียกว่า รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย ที่เป็นข้อกำหนดในการจัดระเบียบของสังคม ซึ่งประกาศใช้บังคับด้วยความเห็นชอบของคณในสังคม รัฐสภาเป็นสถาบันทางการปกครองที่ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนในสังคม การจัดทำกฎหมายมีกระบวนการและขั้นตอนที่อำนวยความสะดวกให้กฎหมายที่ประกาศใช้เป็นกฎหมายที่มีความเป็นธรรมและให้ความเสมอภาคแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งรัฐสภานี้ยังมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้ คือ อำนาจหน้าที่ในการควบคุมฝ่ายบริหาร รัฐสภาในฐานะที่เป็นสถาบันตัวแทนของประชาชนทำหน้าที่ในการสอดส่องดูแลผลประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศ โดยทำการควบคุมการบริหารกิจการบ้านเมืองของฝ่ายรัฐบาล รวมถึงรัฐสภามีหน้าที่การให้ความเห็นชอบ เรื่องใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบหมายถึง เรื่องนั้นเป็นความยินยอมให้การสนับสนุนของประชาชน รัฐสภาจะประชุมให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญต่างๆ เช่น การสืบราชสมบัติ การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ การประกาศสงคราม การให้ความเห็นชอบแก้ไขรัฐธรรมนูญ และการปิดสมัยประชุมรัฐสภา

³⁴สุชุม นवलสกุล และวิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, การเมืองการปกครองไทย, อ่างใน เรื่องเดียวกัน, หน้า

รูปแบบของรัฐสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วย 2 รัฐสภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้การพิจารณาการออกกฎหมายใช้บังคับแก่ประชาชนเป็นไปอย่างรอบคอบ เป็นธรรม โดยมีการตรวจสอบ ยับยั้ง กลั่นกรองอย่างละเอียดถี่ถ้วน เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 480 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมี 2 ประเภท ดังนี้

(1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต จำนวน 400 คน มาจากการเลือกตั้งจาก 400 เขตทั่วประเทศ

(2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งสัดส่วนตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น จำนวน 80 คน โดยแบ่งพื้นที่ประเทศออกเป็น 8 กลุ่มจังหวัด และให้แต่ละกลุ่มจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง โดยแต่ละเขตเลือกตั้งให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 10 คน

สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน 150 คน มาจากการเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด จังหวัดละ 1 คน และมาจากการสรรหาเท่ากับจำนวนรวมข้างต้น หักด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภามีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 6 ปี จะไม่มีการยุบสภาเหมือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาจะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน 2 สมัยไม่ได้ หน้าที่สำคัญของสมาชิกวุฒิสภา มีดังนี้³⁵

(1) การกลั่นกรองกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการกลั่นกรองกฎหมาย โดยสามารถแก้ไขร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้ เพื่อให้การออกกฎหมายเป็นไปด้วยความรอบคอบ รัดกุม และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(2) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล โดยการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีหรือตั้งคณะกรรมการไปศึกษางานด้านต่างๆ ให้มีการตรวจสอบฝ่ายบริหาร เพื่อให้มีข้อสังเกต คำแนะนำ และกระตุ้นเตือนรัฐบาล รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจของรัฐบาล

(3) การเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ กำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ให้วุฒิสภานำหน้าที่คัดเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์การเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

³⁵สมาชิกวุฒิสภา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค, 2550), หน้า 137.

(4) การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง วุฒิสภามีอำนาจในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งระดับสูงทั้งด้านบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการเป็นไปด้วยความระมัดระวัง และเป็นธรรมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

2) สถาบันบริหาร หรือเรียกว่า รัฐบาล คือ ผู้ที่ใช้อำนาจบริหารตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ อาจแบ่งแยกผู้ใช้อำนาจบริหาร ได้ดังนี้

(1) ประมุขของรัฐ ในปัจจุบันประมุขของรัฐอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ฐานะใหญ่ ๆ คือ ประมุขของรัฐที่เป็นพระมหากษัตริย์และประมุขของรัฐที่เป็นประธานาธิบดี

(2) หัวหน้าฝ่ายบริหาร บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าทางฝ่ายบริหารอาจมีการเรียกชื่อที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ เช่น หัวหน้าฝ่ายบริหารของประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกว่า ประธานาธิบดี หัวหน้าฝ่ายบริหารของประเทศอังกฤษและประเทศไทย เรียกว่า นายกรัฐมนตรี

(3) คณะรัฐมนตรี คือคณะบุคคลเป็นผู้ร่วมในการตัดสินใจในการบริหารประเทศ บุคคลในคณะรัฐมนตรี จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีประจำกระทรวงและทบวงต่าง ๆ รัฐมนตรีที่ประกอบกันเป็นคณะรัฐมนตรี มีความรับผิดชอบในการบริหารราชการอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ความรับผิดชอบร่วมกัน และความรับผิดชอบส่วนตัว

(4) รัฐมนตรี คือ ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หัวหน้าฝ่ายบริหารการที่ประเทศใดจะยินยอมให้บุคคลในองค์กรบริหารหรือรัฐมนตรีเป็นบุคคลเดียวกับผู้ซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรอื่นที่เป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยส่วนอื่น ๆ หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละประเทศ หากประเทศใดยึดมั่นในทฤษฎีกระจายอำนาจก็จะไม่ยอมให้รัฐมนตรีเป็นบุคคลในองค์กร แต่ถ้าประเทศใดต้องการความมั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ก็จะยินยอมให้รัฐมนตรีเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรที่ใช้อำนาจอธิปไตยอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากองค์กรนิติบัญญัติ สำหรับองค์กรบริหารของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญประกอบไปด้วย นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ซึ่งจะประกอบกันเป็นคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน

องค์กรบริหารมีอำนาจและหน้าที่ในทุกด้านและทุกสาขา การที่กฎหมายรัฐธรรมนูญในนานาประเทศได้แบ่งแยกอำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 สาขา และให้มีองค์กรต่างๆ เป็นผู้ใช้อำนาจนั้น ๆ ไม่ได้เป็นการแบ่งแยกอย่างเด็ดขาด ในบางกรณีรัฐธรรมนูญได้มอบให้องค์กรบริหารมีหน้าที่อำนาจที่จะออกกฎหมายมาใช้บังคับได้ ทั้ง ๆ ที่หลักการออกกฎหมายเป็นหน้าที่ขององค์กรนิติบัญญัติโดยตรงและเนื่องจากองค์กรบริหารเป็นองค์กรซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ในบางครั้งจะมีเหตุขัดแย้งระหว่างองค์กรบริหารและประชาชนในหลายๆ ประเทศ จึงมอบอำนาจตัดสินใจข้อพิพาทในเบื้องต้นให้แก่องค์กรบริหาร เพราะจะได้เป็นการถ่วงดุลข้อพิพาทต่าง ๆ อาจจะมีการตัดสินใจหรือดำเนินการที่ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ดังนั้น

รัฐธรรมนูญจึงมอบอำนาจพิเศษให้แก่องค์การบริหาร เพื่อให้องค์การบริหารสามารถที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันที่

3) สถาบันตุลาการ องค์การตุลาการ เป็นองค์กรซึ่งใช้อำนาจหน้าที่ในทางตุลาการหรืออำนาจหน้าที่ในการพิจารณาตัดสินคดีต่าง ๆ ซึ่งถ้าจะมองในด้านของการแบ่งแยกอำนาจธิปไตยแล้ว องค์การตุลาการก็มีความสำคัญเท่าองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ และองค์กรที่ใช้อำนาจบริหาร องค์การตุลาการได้วิวัฒนาการมาโดยสอดคล้องกับระบบการปกครองของประเทศ นับตั้งแต่ระบบพระมหากษัตริย์จนถึงระบอบประชาธิปไตย ในการปกครองระบบกษัตริย์นั้น พระมหากษัตริย์เป็นองค์อธิปัตย์ อำนาจทุกอย่างขึ้นอยู่กับพระมหากษัตริย์ทั้งสิ้น แต่การปกครองระบอบประชาธิปไตย อำนาจทุกอย่างขึ้นอยู่กับพระมหากษัตริย์ทั้งสิ้น แต่การปกครองระบอบประชาธิปไตยอำนาจอธิปไตยจะแบ่งออกไปเป็น 3 ส่วน คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการในปัจจุบันองค์การตุลาการได้แบ่งโครงสร้าง ดังนี้

(1) ศาลยุติธรรม หมายถึง ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายเอกชนหรือคดีแพ่งหรือคดีเรื่องกระทำผิดทางอาญา หรือกระทำผิดร่วมกับบุคคลที่อยู่ในอำนาจของศาลทหาร ศาลยุติธรรมแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา

(2) ศาลพิเศษ หมายถึง ศาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาการกระทำผิดทางอาญาของบุคคลบางประเภท เช่น เด็กและเยาวชน ทหาร หรือศาลที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีเฉพาะเรื่อง เช่น คดีแรงงาน คดีปกครอง เป็นต้น

การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ต้องการเสนอตัวเข้ารับใช้ส่วนรวมได้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง รวมทั้งประชาชนที่ไม่สามารถเข้าไปใช้สิทธิใช้เสียงในสภา ก็สามารถเลือกตัวบุคคลเข้าไปใช้สิทธิแทนตนได้ตามระบอบประชาธิปไตยนับเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทั้งประเทศที่สามารถใช้สิทธิได้อย่างเสรีภาพ³⁶

การเลือกตั้งเป็นการแสดงเจตนาของประชาชนในการเลือกผู้แทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน การเลือกตั้งจึงถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่เปิดโอกาสให้

³⁶จักรกริช ใจดี, “ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์”, อ้างใน ปิยะวุฒิ กลิ่นชื่น, “ความรู้ของพระสงฆ์ในด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 32-34.

ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองโดยมีสิทธิเลือกผู้แทนเข้าไปกำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง

ประเภทของการเลือกตั้ง ในการแบ่งประเภทของการเลือกตั้ง มีการแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาในที่นี้ขอแบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยแยกพิจารณาจากวิธีการออกเสียงลงคะแนน ได้แก่³⁷

1) การเลือกตั้งทางตรง เป็นการเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรงกล่าวคือ ไม่ต้องมีการเลือกผู้ใดไปทำหน้าที่แทน เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยในปัจจุบัน

2) การเลือกตั้งทางอ้อม เป็นการเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการออกเสียงเลือกบุคคลขึ้นเป็นตัวแทนชั้นหนึ่งก่อน เพื่อให้ผู้แทนนี้ไปออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยที่ใช้การเลือกตั้งทางอ้อมมีเพียงครั้งเดียวเท่านั้น คือ การเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำการเลือกผู้แทนตำบลก่อน เพื่อให้ผู้แทนตำบลไปทำการเลือกผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดครั้งหนึ่ง

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เป็นวิธีการคัดเลือกบุคคลโดยการลงคะแนนเสียงเพื่อให้ได้ผู้แทนของปวงชนไปทำหน้าที่ในรัฐสภาหรือใช้อำนาจอธิปไตยแทนตน ประโยชน์ของการเลือกตั้ง มีดังนี้

- (1) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง
- (2) ได้เปลี่ยนแปลงอำนาจทางการเมืองโดยสันติวิธี
- (3) ได้ตัวแทนของประชาชนไปทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์และพัฒนาความเจริญ

ก้าวหน้าให้แก่สังคมประเทศชาติ

การเลือกตั้งที่ดีต้องมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) หลักการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ทุกฝ่ายปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ทุจริตหรือโกงการเลือกตั้ง เช่น ไม่ใช้เงินซื้อเสียง ไม่ใช้อิทธิพลของทางราชการบีบบังคับให้ฝ่ายตนได้เปรียบ
- 2) หลักการเลือกตั้งอย่างเป็นอิสระ ประชาชนใช้สิทธิลงคะแนนเสียงได้อย่างเป็นอิสระ ไม่ถูกบังคับข่มขู่ทั้งนี้ การลงคะแนนเสียงต้องใช้วิธีลับ แต่การนับคะแนนต้องนับอย่างเปิดเผย

³⁷ คณาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์ – รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน OPINION, คู่มือรัฐศาสตร์ – รัฐประศาสนศาสตร์, อังโน เรื่องเดียวกัน, หน้า 34-35.

3) หลักการลงคะแนนโดยสะดวก เช่น มีการแบ่งเขตเลือกตั้งที่ชัดเจน มีหน่วยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใกล้บ้าน ใช้บัตรลงคะแนนและขั้นตอนวิธีการใช้สิทธิที่สะดวกและเข้าใจง่าย เป็นต้น

4) หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา เช่น กำหนดให้มีการเลือกตั้งทุก ๆ 4 ปี เมื่อถึงเวลาที่กำหนดให้จัดดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปตามเวลานั้น

5) หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายถึง ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

สรุปได้ว่า หลักการประชาธิปไตยที่กล่าวมาแล้ว คือหลักการที่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมายและหลักเสียงข้างมาก

จากการศึกษาเอกสารที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อค่านิยมทางอารมณของบุคคลที่มีแรงขับ และแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทางคัดค้านหรือสนับสนุน ที่มีปฏิริยาต่อผู้อื่น เหตุการณ์ สื่อต่างๆ หรือสถานการณ์นั้น โดยมีแนวโน้มของพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ สำหรับการศึกษากรณีทัศนคตินี้แบ่งได้เป็น ห้าระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้

หลักอำนาจอธิปไตย หมายถึง การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงมีอำนาจในการกำหนดตัวผู้ปกครอง ได้แก่ผู้แทนราษฎรรวมถึงนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งและถอดถอน โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง ประชาชนสามารถเสนอความต้องการและเลือกนโยบายได้ด้วยประชาชนเอง เปิดโอกาสให้ผู้แทนซึ่งเป็นตัวแทนประชาชนส่วนใหญ่เข้ามากำหนดการตัดสินใจใช้นโยบายสาธารณะ

หลักเสรีภาพ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิสราภาพที่ตนมีได้แก่มีเสรีภาพในการ ใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครอง มีเสรีภาพในการคิด เขียน วิจารณ์นโยบายรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการชุมนุมเรียกร้องสิทธิความเป็นธรรม โดยสงบปราศจากอาวุธ มีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการนับถือศาสนา มีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย มีเสรีภาพในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพที่สุจริต

หลักความเสมอภาค หมายถึง การยอมรับในความแตกต่างด้านความสามารถของคน ความเท่าเทียมกันในเรื่อง โอกาส ประชาชนต้องมีโอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาค

กันตามกฎหมาย ความเสมอภาคทางการเมืองได้แก่โอกาสที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจได้แก่โอกาสแสวงหาผลกำไรจากการค้าขายโดยสุจริต ความเสมอภาคทางสังคมได้แก่โอกาสในการสมัครเข้าทำงานในสังคม มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ มีโอกาสได้รับการศึกษาในชั้นต่ำ ถึงอำนาจความสะดวกต่าง ๆ

หลักกฎหมาย หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของคนหมู่มาก ประชาชนเป็นผู้ออกกฎหมายเองได้โดยเลือกผู้แทนหรือตัวแทนทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้ เป็นไปตามความต้องการของประชาชน กฎหมายต้องได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริต มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

หลักเสียงข้างมาก หมายถึง ระบบการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกครองโดยคนข้างมากและคุ้มครองสิทธิคนข้างน้อย เช่น การร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ ประชาพิจารณ์แล้วบังคับใช้ การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของส.ส. การตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆต้องผ่านเสียงส่วนใหญ่ ในสังคมหมู่บ้านชุมชนก็มีการลงมติดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหา การตัดสินใจทางการเมืองยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ก็ยังเคารพเสียงข้างน้อยที่จะมีโอกาสตรวจสอบคัดค้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้ประชาชนเห็นว่า การตัดสินใจของฝ่ายเสียงข้างมากเป็นไปโดยสุจริตใจเป็นการยอมรับเสียงทุกเสียง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นภาพล อัครนิทัศน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายเรืออากาศมีทัศนคติต่อประชาธิปไตยในประเทศไทยระดับสูง บังคับด้าน อายุ ชั้นปีการศึกษา ภูมิฐานะเดิม และความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่แตกต่างกันของนักเรียนนายเรืออากาศมีผลให้ทัศนคติต่อระบบประชาธิปไตยในประเทศไทยแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้าน อาชีพของบิดาหรือผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวและการสนใจข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทัศนคติ³⁸

³⁸เรืออากาศตรี นภาพล อัครนิทัศน์, “ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาราช), 2547, 90 หน้า

สุรพงษ์ สายวงศ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม” ซึ่งพบว่า ข้าราชการตำรวจในกองปราบปรามมีทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรด้านอายุ อายุราชการ ชั้นยศ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ รายได้ มีผลต่อทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตัวแปรด้านสถานภาพสมรส ภูมิลำเนา และระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย³⁹

มีนาวรรณ ยืนยงต์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อระบบอุปถัมภ์ และระบอบประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับทัศนคติต่อระบบอุปถัมภ์ และมีระดับทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลางปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับทัศนคติของพนักงานภาคพื้นในเรื่องระบบอุปถัมภ์ คือ อายุ ส่วนเพศ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และศาสนา ไม่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อระบบอุปถัมภ์ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับทัศนคติของพนักงานภาคพื้นในเรื่องระบอบประชาธิปไตย คือ อายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติส่วนเพศ และศาสนาไม่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย และทัศนคติของพนักงานภาคพื้นต่อระบบอุปถัมภ์มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อระบอบประชาธิปไตย⁴⁰

สมชัย ไตรพิทยากุล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย” ผลการวิจัยพบว่า นายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ มีทัศนคติต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับปานกลาง ตัวแปรด้านภูมิลำเนาเดิม และระยะเวลาในการรับราชการทหาร มีผลต่อทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่วนตัวแปรด้านอายุ เงินเดือน ภูมิหลังทางการศึกษา สาขาการ

³⁹สุรพงษ์ สายวงศ์, “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2544, 93 หน้า.

⁴⁰มีนาวรรณ ยืนยงต์, “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อระบบอุปถัมภ์และระบอบประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546), 126 หน้า.

ปฏิบัติงาน ความสนใจข่าวสารบ้านเมืองการปกครองและการผ่านการอบรมความรู้เรื่อง ประชาธิปไตยไม่มีผลต่อทัศนคติ⁴¹

วีระวัฒน์ อติโรจน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบ แบบประชาธิปไตยของนักเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงและ นักเรียนชาย มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าแตกต่างกัน และทางด้านทัศนคติ เกี่ยวกับประชาธิปไตย เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน และเกี่ยวกับอายุของนักเรียนที่ ต่างกันมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และทัศนคติแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน⁴²

ปณิธิ สุวรรณปิณฑะ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ เยาวชนในสถานสงเคราะห์ : ศึกษากรณีบ้านปากเกร็ดและบ้านราชวิถี” ซึ่งผลการวิจัย พบว่า เยาวชน ส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในระดับปานกลาง เพศ และความรู้พื้นฐานทาง การเมืองแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชน ส่วนอายุ ระดับชั้นเรียน การเข้าร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา การอบรมกลุ่มเถลาทางการเมือง การรับข่าวสารทางการเมือง และความสำนึกทางการเมือง ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมือง แบบประชาธิปไตยของเยาวชน⁴³

แดน สว่างวัฒน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก มีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง โดย ปัจจัยที่มีผลต่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการ

⁴¹สมชัย ไตรพิทยากุล, “ทัศนคติของนายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือที่มีต่อ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2542, 121 หน้า.

⁴²วีระวัฒน์ อติโรจน์, “การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบแบบประชาธิปไตยของ นักเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2542, 139 หน้า.

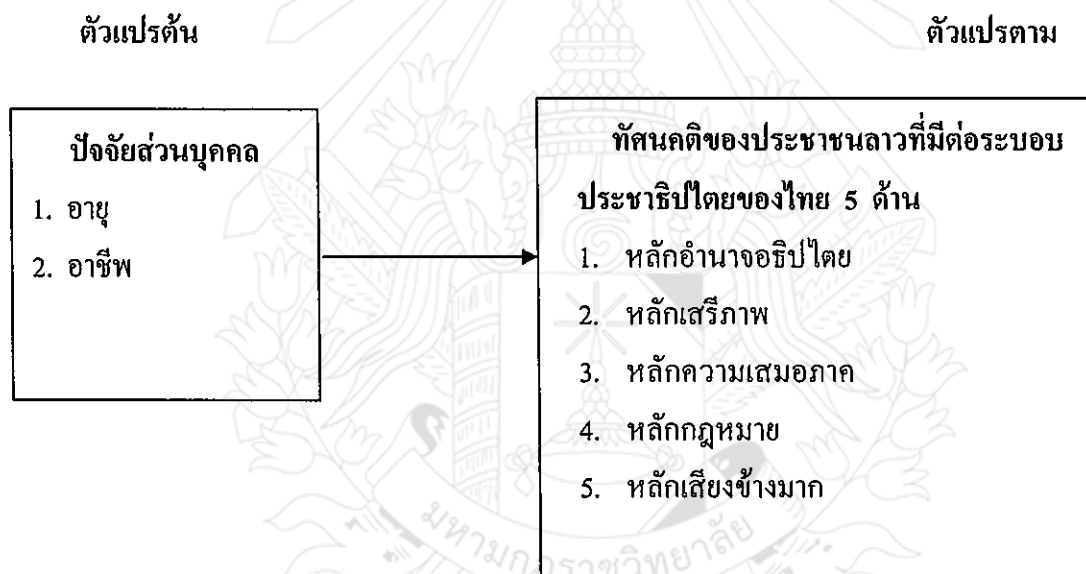
⁴³ปณิธิ สุวรรณปิณฑะ, “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชนในสถานสงเคราะห์ : ศึกษากรณีบ้านปากเกร็ดและบ้านราชวิถี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 109 หน้า

ศึกษา อาชีพ และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนรายได้ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสภาและ ประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย⁴⁴

จากแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนผลงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจะอาศัยแนวคิดดังกล่าวเป็น แนวทางในการวิจัย ทั้งการกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย การออกแบบสอบถาม การวิเคราะห์ ข้อมูล การสรุปผลการวิจัยเพื่อการศึกษาทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของ ไทย

2.4 สรุปกรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเข้ามาเป็นกรอบ แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้กรอบแนวคิดของ อมร รักษาสัตย์²⁰ มาเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดของการวิจัย

⁴⁴แคน สว่างวัฒน์, “อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 114 หน้า.

²⁰อมร รักษาสัตย์, “ประชาธิปไตย อุดมการณ์ หลักการ และแบบอย่างการเมืองการปกครอง หลายประเทศ”, อ้างใน สวรรค์ อ่อนบุญ, “ทัศนคติทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, อ้างแล้ว, หน้า 39-41.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา ณ จุดเวลา (Cross - sectional Analytic study) มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย เปรียบเทียบทัศนคติทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาวจำแนกตาม อาชีพและอายุ ประชาชนลาวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งอยู่ในเขต อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวลาวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยใช้ประชาชนชาวลาที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ในปี พ.ศ. 2552 ประชาชนลาวทั้งหมดที่เข้ามาประมาณ 840 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการคำนวณของ Yamane's ได้จำนวน 271 คน ดังสูตร¹ ต่อไปนี้

¹ภัทรพร เกษสังข์, การวิจัยทางการศึกษา, (เลข : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2535), หน้า 41.

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนของขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการศึกษานี้กำหนดให้ = .05)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{840}{1 + (840 \times 0.05^2)}$$

$$n = 270.968$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 271 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling) จนครบกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 271 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำบลที่อาศัย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ตำบลท่าลี่	59	19
2. ตำบลหนองผือ	205	66
3. ตำบลอาฮี	235	76
4. ตำบลน้ำแคม	173	56
5. ตำบลโคกใหญ่	50	16
6. ตำบลน้ำพูน	118	38
รวม	840	271

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น โดยใช้กรอบจากนิยามศัพท์ซึ่งศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเองหรือในกรณีกลุ่มตัวอย่างอ่านภาษาไทยไม่ออกหรือไม่เข้าใจก็จะมีผู้อ่านและอธิบายให้ฟังและตอบตามคำบอกของกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นหลักที่ต้องการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ check list เติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนด ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ทศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนด

3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร บทความ ผลงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำตัวแปรที่ได้จากการศึกษา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการจำแนกปัจจัยต่างๆ

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยและจัดทำนิยามศัพท์เฉพาะ

3.4.3 สร้างข้อความที่เป็นคำถามจากกรอบนิยามศัพท์เฉพาะ และนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความตรงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการหาค่าตรงความ สอดคล้อง (IOC) โดยเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่ามีค่าตั้งแต่ 0.8 - 1.0

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตร วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีค่าเท่ากับ 0.9327

3.4.6 เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงจัดพิมพ์นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษาต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 การเตรียมการก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเตรียมการก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย เพื่อ ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พร้อมขออนุญาตในการเก็บรวบรวม

ข้อมูลทดสอบ (Try - out) จำนวน 30 คน และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 271 คน

3.5.2 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ขออนุญาตหัวหน้าส่วนราชการ ได้แก่ ฝ่ายปกครองอำเภอท่าลี่ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนลาวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยซึ่งอาศัยอยู่ในเขต อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำนวน 271 คน

2) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจำนวน 271 ชุด ประชากรในการศึกษาวิจัยคือประชาชนลาวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งอาศัยอยู่ในเขต อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จแล้วส่งคืนผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย การใช้ผู้ช่วยผู้วิจัย ผู้วิจัยอธิบายและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถามแก่ผู้ช่วยผู้วิจัยจนเข้าใจดีแล้วก่อนออกเก็บรวบรวมข้อมูล ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือภาษาไทยไม่ออกหรือไม่เข้าใจ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจะอ่านแบบสอบถามหรืออธิบายให้กลุ่มตัวอย่างฟังจากนั้นก็กรอกข้อมูลตามที่กลุ่มตัวอย่างบอก

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จนครบจำนวน 271 ชุด พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ทุกชุด

3.5.3 การดำเนินการภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามจนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง พร้อมลงรหัส (Coding) ตั้งแต่ 1 ถึง 271 เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล

2) ลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถาม

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัสข้อมูลแล้ว ไปลงรหัสข้อมูลในสมุดลงรหัส (Coding Book) เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลและการบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์

4) นำข้อมูลรหัสที่ได้บันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่บันทึกด้วย

5) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ และอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และนำเสนอในรูปแบบตาราง

3.6.2 ระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำแนกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมาย และหลักการเสียงข้างมาก โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำถามมีลักษณะการตอบ 5 ระดับ กำหนดค่าคะแนน ดังนี้

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เฉยๆ
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง ²

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติที (t - test)

3.6.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย จำแนกตามอายุ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7.2 สถิติสรุปอ้างอิง ได้แก่ สถิติที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐาน 1 และ ข้อที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One - way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 นับสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยใน 6 ตำบล ของเขตพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงไว้เป็นลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้มีดังนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
- t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
- F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
- p-value แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P < .05$)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยแยกออกเป็น 5 ด้าน คือ 1. หลักอำนาจอธิปไตย 2. หลักเสรีภาพ 3. หลักความเสมอภาค 4. หลักกฎหมาย และ 5. หลักการเลี้ยงช้างมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ในเขตพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ และ อายุ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.1 - 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

1. อายุ	จำนวน (n = 271)	
	จำนวน	ร้อยละ
18 – 39 ปี	88	32.47
40 – 50 ปี	85	31.37
51 ปีขึ้นไป	98	36.16
รวม	271	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 36.16 อายุระหว่าง 18 - 39 ปีจำนวน 88 คนคิดเป็นร้อยละ 32.47 และอายุระหว่าง 40 - 50 ปีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามในเขตอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอาชีพ

2. อาชีพ	จำนวน (n = 271)	
	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	155	57.19
ไม่ใช่เกษตรกร	116	42.81
รวม	271	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 57.19 และประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรกร จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 42.81

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลยโดยรวมและรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาวอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน

ทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักอำนาจธิปไตย	4.10	0.79	เห็นด้วย
2. ด้านหลักสิทธิเสรีภาพ	4.06	0.74	เห็นด้วย
3. ด้านหลักความเสมอภาค	4.09	0.82	เห็นด้วย
4. ด้านหลักกฎหมาย	4.04	0.84	เห็นด้วย
5. ด้านหลักการเสียข้งมาก	4.06	0.87	เห็นด้วย
รวม	4.07	0.75	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.3 การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนลาวมีทัศนคติ ด้านหลักอำนาจธิปไตยสูงสุด รองลงมาด้านหลักความเสมอภาค ในขณะที่ด้านหลักกฎหมายมีทัศนคติต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จังหวัดเลย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังตารางที่ 4.4 - 4.8

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย โดยภาพรวมและรายข้อ

ทัศนคติด้านหลักอำนาจอธิปไตย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักอำนาจอธิปไตย			
1.1 การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้เลือกนโยบายเองในการปกครองทำให้สังคมเจริญ	4.01	0.98	เห็นด้วย
1.2 การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้เลือกตัวแทนได้ ทำให้สังคมเจริญ	4.14	0.97	เห็นด้วย
1.3 การให้ประชาชนคนไทยสามารถถอดถอนตัวแทนได้ ทำให้สังคมน่าอยู่	4.16	0.88	เห็นด้วย
1.4 การให้ประชาชนคนไทยสามารถเสนอความต้องการได้โดยประชาชนเองทำให้สังคมเจริญ	4.17	0.94	เห็นด้วย
1.5 การแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยให้ประชาชนคนไทยมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้งทำให้สังคมสดใส	4.17	0.98	เห็นด้วย
1.6 การให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคนไทยในรัฐสภาทำให้สังคมไม่วุ่นวาย	3.93	1.06	เห็นด้วย
รวม	4.10	0.79	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้ประชาชนคนไทยสามารถเสนอความต้องการได้โดยประชาชนเองทำให้สังคมเจริญ และการแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยให้ประชาชนคนไทยมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้งทำให้สังคมสดใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การให้ประชาชนคนไทยสามารถถอดถอนตัวแทนได้ทำให้

สังคมน่าอยู่ ในขณะที่การให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคนไทยในรัฐสภาทำให้สังคมไม่วุ่นวาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย หลักสิทธิเสรีภาพ โดย ภาพรวมและรายข้อ

ทัศนคติด้านหลักเสรีภาพ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. ด้านหลักเสรีภาพ			
2.1 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครองทำให้สังคมน่าอยู่	4.16	0.92	เห็นด้วย
2.2 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการคิด เขียน วิจัยรณนโยบายรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญ	4.03	0.85	เห็นด้วย
2.3 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการชุมนุม เรียกร้องสิทธิความเป็นธรรมได้ทำให้สังคมน่าอยู่	3.90	0.96	เห็นด้วย
2.4 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเปิดโปง พฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญ	3.99	1.04	เห็นด้วย
2.5 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการนับถือ ศาสนาทำให้สังคมนี้ไม่วุ่นวาย	4.06	0.93	เห็นด้วย
2.6 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยได้ทำให้สังคมนี้น่าอยู่	4.09	0.95	เห็นด้วย
2.7 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเป็นเจ้าของ กรรมสิทธิในทรัพย์สินได้ทำให้สังคมไม่วุ่นวาย	4.01	1.04	เห็นด้วย
2.8 การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการประกอบ อาชีพสุจริตทำให้สังคมนี้น่าอยู่	4.23	0.96	เห็นด้วย
รวม	4.06	0.74	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักเสรีภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพสุจริตทำให้สังคมนี้น่าอยู่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การ

ให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการใช้สิทธิ เลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครองทำให้สังคมน่าอยู่ และ การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยได้ทำให้สังคมนี้น่าอยู่ ในขณะที่ การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลได้ทำให้สังคม เจริญมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบ ประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค โดยภาพรวมและรายข้อ

ทัศนคติด้านหลักความเสมอภาค	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. ด้านหลักความเสมอภาค			
3.1 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาทำให้สังคมเจริญ	4.16	0.94	เห็นด้วย
3.2 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในการได้รับบริการสาธารณสุขทำให้สังคมไม่วุ่นวาย	4.10	0.93	เห็นด้วย
3.3 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันทำให้สังคมสงบสุข	4.30	0.88	เห็นด้วย
3.4 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งทำให้สังคมเจริญ	4.13	1.03	เห็นด้วย
3.5 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสแสวงหาผลกำไรประกอบอาชีพ	3.98	0.92	เห็นด้วย
3.6 การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสสมัครเข้าทำงานในสังคมทำให้สังคมนี้น่าอยู่	3.96	1.02	เห็นด้วย
3.7 การให้ประชาชนคนไทยมีความทัดเทียมในการพัฒนาศักยภาพทำให้สังคมนี้ไม่วุ่นวาย	3.99	1.07	เห็นด้วย
รวม	4.09	0.82	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักความเสมอภาค โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาค โดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันทำให้สังคม

สงบสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาทำให้สังคมเจริญ และการให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งทำให้สังคมเจริญ ในขณะที่การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสสมัครเข้าทำงานในสังคมทำให้สังคมนี้น่าอยู่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาวอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านกฎหมาย โดยภาพรวมและรายข้อ

ทัศนคติด้านกฎหมาย	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ด้านหลักกฎหมาย			
4.1 การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมายได้ทำให้สังคมเจริญ	3.89	1.08	เห็นด้วย
4.2 การออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของคนไทยทำให้สังคมไม่วุ่นวาย	4.10	0.91	เห็นด้วย
4.3 การให้กฎหมายบังคับใช้กับประชาชนคนไทยอย่างเท่าเทียมกันทำให้สังคมน่าอยู่	4.11	1.03	เห็นด้วย
4.4 กฎหมายที่ได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริตทำให้สังคมไทยเจริญ	4.19	1.00	เห็นด้วย
4.5 การมีตัวแทนเป็นผู้ออกกฎหมายแทนประชาชนคนไทยทำให้สังคมเจริญ	3.90	0.99	เห็นด้วย
รวม	4.04	0.84	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักกฎหมายโดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กฎหมายที่ได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริตทำให้สังคมไทยเจริญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การให้กฎหมายบังคับใช้กับประชาชนคนไทยอย่างเท่าเทียมกันทำให้สังคมน่าอยู่ และการออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของคนไทยทำให้สังคมไม่วุ่นวาย ในขณะที่ การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมายได้ทำให้สังคมเจริญมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ของประชาชนลาวอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก โดยภาพรวมและรายข้อ

ทัศนคติด้านหลักการเสียงข้างมาก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. ด้านหลักเสียงข้างมาก			
5.1 การร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ทำให้สังคมสงบสุข	4.07	1.03	เห็นด้วย
5.2 การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส.ทำให้สังคมสงบสุข	3.99	1.09	เห็นด้วย
5.3 การตัดสินใจแก้ปัญหาของคนไทยโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ทำให้สังคมน่าอยู่	4.03	1.05	เห็นด้วย
5.4 การลงมติก้นเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนทำให้สังคมเจริญ	4.07	1.00	เห็นด้วย
5.5 การยอมรับเสียงทุกเสียงทำให้สังคมสงบสุข	4.14	0.97	เห็นด้วย
รวม	4.06	0.87	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักเสียงข้างมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การยอมรับเสียงทุกเสียงทำให้สังคมสงบสุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การลงมติก้นเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนทำให้สังคมเจริญ และการร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ทำให้สังคมสงบสุข ในขณะที่การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส.ทำให้สังคมสงบสุขมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ โดยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามอาชีพ และ อายุ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำเสนอโดยแต่ละด้าน ด้วยตารางประกอบคำบรรยาย ผลการวิเคราะห์ มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.12	0.73	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.00	0.77	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.12	0.73	1.33	.18
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.00	0.77		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนก ตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.18	0.79	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.99	0.78	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.11 พบว่าทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.18	0.79	1.95	.51
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.99	0.78		

จากตารางที่ 4.12 ประชาชนลาวที่มีทศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.11	0.71	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.99	0.77	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.13 พบว่าทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.11	0.71	1.36	.17
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.99	0.77		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านเสรีภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.11	0.84	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.05	0.80	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.15 พบว่าทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.11	0.84	0.58	.56
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.05	0.80		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.11	0.84	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.95	0.83	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.17 พบว่าทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการเปรียบเทียบทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.11	0.84	1.52	.13
ไม่ใช่เกษตรกร	116	3.95	0.83		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนลาวที่มีทศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสียงข้างมาก จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	155	4.10	0.83	เห็นด้วย
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.01	0.94	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.19 พบว่าทศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักเสียงข้างมาก จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อแยกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสียงข้างมาก จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	t-test	Sig. (2-tailed)
เกษตรกร	155	4.10	0.83	0.89	.38
ไม่ใช่เกษตรกร	116	4.01	0.94		

จากตารางที่ 4.20 ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักเสียงข้างมาก ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.07	0.72	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.27	0.77	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	3.89	0.82	เห็นด้วย
รวม	271	4.08	0.77	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป รองลงมา มีอายุ 18 – 39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 40 – 50 ปี

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	6.70	2	3.35	6.23*	.00
ภายในกลุ่ม	144.09	268	0.54		
รวม	150.79	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เซฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.07$)	40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.27$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.89$)
18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.07$)	-	-0.20	0.18
40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.27$)		-	0.38*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.89$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกับที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตาม อายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.13	0.87	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.32	0.67	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	3.88	0.66	เห็นด้วย
รวม	271	4.11	0.73	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 40-50 ปี รองลงมา มีอายุ 18-39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	8.057	2	4.28	7.20*	.00
ภายในกลุ่ม	159.32	268	0.59		
รวม	167.88	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจอธิปไตย จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ที่คนละคิตที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจธิปไตย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X}_1 = 4.13$)	40 – 50 ปี ($\bar{X}_2 = 4.32$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X}_3 = 3.88$)
18 – 39 ปี ($\bar{X}_1 = 4.13$)	-	-0.19	0.24
40 – 50 ปี ($\bar{X}_2 = 4.32$)		-	0.43*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X}_3 = 3.88$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักอำนาจธิปไตย จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกับที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.05	0.87	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.23	0.96	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	3.92	0.79	เห็นด้วย
รวม	271	4.07	0.87	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 40–50 ปี รองลงมา มีอายุ 18–39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	4.33	2	2.16	4.10*	.02
ภายในกลุ่ม	141.60	268	0.53		
รวม	145.93	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ด้านหลักสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนลาวอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.05$)	40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.23$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.92$)
18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.05$)	-	-0.19	0.12
40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.23$)		-	0.31*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.92$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักเสรีภาพ จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกับที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.40	0.77	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.33	0.66	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	4.92	0.79	เห็นด้วย
รวม	271	4.55	0.74	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป รองลงมา มีอายุ 18–39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 40–50 ปี

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	8.18	2	4.09	6.26*	.00
ภายในกลุ่ม	175.09	268	0.65		
รวม	183.27	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตาม อายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ที่สอดคล้องกันของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.04$)	40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.33$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.92$)
18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.04$)	-	-0.29	0.13
40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.33$)		-	0.42*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.92$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักความเสมอภาค จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกับที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.08	0.77	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.19	0.66	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	3.87	0.79	เห็นด้วย
รวม	271	4.05	0.74	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 40 – 50 ปี รองลงมา มีอายุ 18 – 39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	4.81	2	2.05	3.50*	.03
ภายในกลุ่ม	184.17	268	0.69		
รวม	188.99	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.34 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตาม อายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.19$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.87$)
18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	-0.12	0.20
40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.19$)		-	0.32*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.87$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักกฎหมาย จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกับกับที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 – 39 ปี	88	4.10	0.77	เห็นด้วย
40 – 50 ปี	85	4.29	0.66	เห็นด้วย
51 ปีขึ้นไป	98	3.83	0.79	เห็นด้วย
รวม	271	4.07	0.74	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก จำแนกตามอายุอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 40 – 50 ปี รองลงมา มีอายุ 18 – 39 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (2-tailed)
ระหว่างกลุ่ม	10.05	2	5.03	6.86*	.00
ภายในกลุ่ม	196.38	268	0.73		
รวม	206.43	270			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.37 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านการเสียงข้างมาก จำแนกตาม อายุ พบว่า แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.10$)	40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.29$)	51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.83$)
18 – 39 ปี ($\bar{X} = 4.10$)	-	-0.19	0.28
40 – 50 ปี ($\bar{X} = 4.29$)		-	0.46*
51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.83$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ประชาชนลาวมีระดับทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ด้านหลักการเสียงข้างมาก จำแนกตามอายุ ประชาชนมีอายุ 40 – 50 ปี แตกต่างกันกับที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนมีอายุ 40–50 ปีมีระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมากกว่าประชาชนลาวที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยใน 6 ตำบล ของเขตพื้นที่อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย และ
- 2) เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยจำแนกตามอาชีพ และอายุ

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวลา (ลาวอพยพ) ที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ประมาณ 840 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้หลักการคำนวณของ Yamane's ได้จำนวน 271 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภาคการศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับทัศนคติของประชาชนลาว(ลาวอพยพ)ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักอำนาจธิปไตย ด้านหลักเสรีภาพ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักกฎหมาย ด้านหลักเสียงข้างมาก ลักษณะของคำถามเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับทัศนคติเป็น 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย เฉยๆ ด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยหาความถี่และค่าร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนลาว(ลาวอพยพ)ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระดับทัศนคติโดยใช้ค่าที (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 36.16 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 57.19

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน

จากการศึกษาทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย พบว่า ประชาชนลาวที่มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนลาวมีทัศนคติ ด้านหลักอำนาจธิปไตยมากที่สุด รองลงมาด้านหลักความเสมอภาค ส่วนด้านที่มีทัศนคติน้อยที่สุด คือ ด้านหลักกฎหมาย

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย จำแนกตาม อาชีพ พบว่า ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

แต่ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลในภาพรวมและรายด้านทุกๆ ด้านต่างกัน ยกเว้น ด้านศาสนา ด้านวัฒนธรรม และด้านพัฒนาสาธารณสุขโลก

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม อาชีพ พบว่า ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาว ในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวม โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม อายุ พบว่า ประชาชนที่อายุต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวมด้านหลักอำนาจธิปไตย ด้านหลักเสรีภาพ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักกฎหมายและด้านหลักการเสี่ยงข้างมาก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 จากการศึกษาศักดิ์สิทธิ์ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาว อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนลาวมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยของไทย มีความเชื่อ ในอำนาจอธิปไตยของปวงชน ซึ่งถือว่าความต้องการของปวงชน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคมเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินตามอำนาจอธิปไตยของปวงชน ตลอดจนมีความ เชื่อในหลักเสรีภาพ ว่าเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้น ไม่ได้หมายความว่าทำอะไรก็ได้ แต่หมายถึงการที่บุคคลสามารถกระทำ หรืองดเว้นการกระทำการ สิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่น ซึ่งถูกกำหนดโดยกฎหมายที่ได้รับความยินยอมเห็นชอบจากประชาชนและเชื่อใน หลักเสมอภาค มีความเสมอภาคพื้นฐานที่พอจะทำให้ประชาชนในสังคมเดียวกันเท่าเทียมกันได้ในระดับสำคัญ มิได้หมายความว่าเท่าเทียมกันทุกเรื่อง ซึ่งเป็นไปไม่ได้ ความเสมอภาคที่สำคัญ เช่น เสมอภาคตามกฎหมายที่กฎหมายจะต้องใช้กับทุกคน โดยเสมอกัน และโดยยุติธรรม เสมอภาคในโอกาสที่จะใช้ความสามารถที่ตนมีในทางสุจริตได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ทินพันธ์ นาคะตะ** กล่าวว่า “หลักการของระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าสำคัญจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ หลักอำนาจอธิปไตย หมายถึง การปกครองระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงมีอำนาจในการกำหนดตัวผู้ปกครอง แต่งตั้งและถอดถอน โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง มีโอกาสเลือกคนดีเป็นผู้นำ โดยประชาชนต้องมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการแสดงออกของการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย มีความเชื่อมั่นในสติปัญญาและเหตุผลของมนุษย์ในการตัดสินใจเลือกผู้นำ เปิดโอกาสให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามากำหนดการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะ หลักเสรีภาพ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิสรภาพที่ตนมีอยู่ แสดงออกซึ่งความคิดเห็น หรือการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดได้ด้วยตนเอง ไม่ถูกจำกัด โดยบุคคลอื่น โดยประชาชนจะต้องมีสิทธิเสรีภาพในด้านต่างๆ ได้แก่ เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การสมาคม และการได้รับความคุ้มครองจากรบกวานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีอิสระในการประชุม หุมนุมเคลื่อนไหวทั้งคัดค้านและสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันในเรื่องโอกาส ประชาชนต้องมีโอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันตามกฎหมาย มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ มีโอกาสได้รับการศึกษาในชั้นต่ำ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หลักกฎหมาย หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยกฎหมายต้องบัญญัติโดยตัวแทนที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนมาทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการ

ของประชาชน มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และหลีกเลี่ยงข้างมาก หมายถึงระบบการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกครองโดยคนข้างมากและคุ้มครองสิทธิคนข้างน้อย การเคารพในกติกาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการปกครองระบอบนี้มุ่งเน้นที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม การตัดสินใจทางการเมืองยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ก็ยังเคารพเสียงข้างน้อยที่จะมีโอกาสตรวจสอบคัดค้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้ประชาชนเห็นว่า การตัดสินใจของฝ่ายเสียงข้างมากเป็นไปโดยสุจริตใจ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักอำนาจธิปไตยอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเทศไทยเป็นประเทศที่เสรี ให้สิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยทำให้ประชาชนลาวมีความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยซึ่งมีความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การดำรงชีวิตเพื่อความผาสุกร่วมกัน โดยมีเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นเครื่องนำทาง มีรูปแบบการปกครองและวิถีชีวิตที่ถือเอาเสรีภาพเป็นหลักสำคัญ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำเนินการร่วมกัน โดยไม่สูญเสียเสรีภาพ ตามที่แต่ละคนปรารถนา การปกครองโดยเสียงของคนส่วนมากโดยคำนึงถึงสิทธิของคนส่วนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **จิโรจ วัชรชัย** กล่าวว่าประชาธิปไตยต้องยึดหลักการปกครองโดยคำนึงถึงความสุขของประชาชนเป็นใหญ่ ตามหลักพุทธศาสนาประชาธิปไตยมีลักษณะคล้ายกับโลกาธิปไตย หมายถึง ธิปไตยเป็นของโลก ซึ่งคำว่าโลกในที่นี้หมายถึงสังคมหรือคนส่วนใหญ่ คือถือเสียงข้างมากของสังคม ดังนั้นคำว่าโลกาธิปไตยจึงพอที่จะถือได้คือประชาธิปไตย และยังเห็นว่ารูปแบบการปกครองอาจแบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ การเป็นประชาธิปไตย การมีลักษณะอำนาจนิยมการเป็นประชาธิปไตย ในที่นี้หมายถึงประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนราษฎร ซึ่งไม่ใช่ประชาธิปไตยแบบโดยตรง ส่วนการมีลักษณะอำนาจนั้นเป็นทิศทางไปทางซ้ายคือแบบคอมมิวนิสต์หรือทางขวาหรือฟาสซิสต์ประเทศต่าง ๆ อาจเอนเอียงไปทางประชาธิปไตยหรือทางอำนาจนิยมก็ได้

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านด้านหลักกฎหมายอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนลาวรู้หลักกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของคนหมู่มาก ประชาชนเป็นผู้ออกกฎหมายเองได้โดยเลือกผู้แทนหรือตัวแทนทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน กฎหมายต้องได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริต มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน เช่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย การเลือกตั้งซึ่งเป็นหัวใจของประชาธิปไตยเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **วิสุทธิ โปธิ์แก่น** พบว่า หลักการของประชาธิปไตยที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ การเลือกตั้ง คือประชาชนจะเลือกคนที่จะไป

ทำหน้าที่ “ปกครอง” แทนตนเองในการปกครองสูงสุดของประเทศนั้น คือ รัฐบาล เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นวิถีทางเดียวที่จะเลือกตั้งเป็นวิถีทางเดียวที่จะเลือกผู้ปกครองตามเจตจำนงของประชาชน ระบอบประชาธิปไตยจึงจะขาดการเลือกตั้งไม่ได้และการปกครองจะต้องปกครองไปตามกฎหมาย หรือเป็นไปตามหลักนิติธรรม กฎหมายในระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นข้อกำหนดของสังคมที่ถือว่าเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงของปวงชนสำหรับการเลือกตั้งที่จะเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์ เป็นการเลือกที่เป็นไปโดยอิสระ มีการลงคะแนนเสียงเป็นการลับ การเลือกตั้งต้องเป็นไปอย่างแท้จริง คือ มีทางเลือกจากผู้สมัครหลายคน และไม่ทำการคดโกงด้วยวิธีการต่างๆ เป็นการเลือกที่มีกำหนดระยะเวลา คือ กำหนดไว้ว่าผู้ที่ได้รับเลือกจะอยู่ในตำแหน่งได้นานเท่าไรถึงจะเลือกกันใหม่ (เท่าที่เป็นอยู่ทั่วไป มีระยะเวลาตั้งแต่ 2 - 5 ปี) ผู้ที่ไปเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง มีสิทธิเสมอภาคและใช้สิทธิได้ทั่วถึง

5.2.2 ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านหลักอำนาจธิปไตย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนลาวมีความรู้ความเข้าใจหลักการประชาธิปไตย หลักที่ว่าผู้ปกครองต้องได้รับความยินยอมจากผู้ได้ปกครอง หลักที่ว่าผู้ได้ปกครองจะต้องมีสิทธิเปลี่ยนตัวผู้ปกครองได้เป็นครั้งคราว หลักที่ว่าสิทธิมนุษยชนขั้นมูลฐานของประชาชนจะต้องได้รับการปกป้องคุ้มครอง โดยมองประชาธิปไตยในลักษณะของ “กิจกรรมสัมพันธ์ภาพและความเกี่ยวข้องระหว่างประชาชนด้วยกันในลักษณะต่าง ๆ โดยประกอบด้วยหลักใหญ่ๆ 3 ประการ การเคารพในสิทธิของกันและกัน การตกลงกันโดยสันติวิธี ความยุติธรรมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กรมพล ทองธรรมชาติ** กล่าวว่า ประชาธิปไตยมีความหมาย 3 ลักษณะ คือ ประการแรก ประชาธิปไตยในฐานะอุดมคติหรือในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ประการที่สอง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ประการที่สาม ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมือง ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ยึดหลักของความเสมอภาคและเสรีภาพ และเชื่อในสติปัญญาของมนุษย์ในฐานะที่เป็นวิถีการดำรงชีวิตเน้นที่การมีน้ำใจ ประชาธิปไตยยึดหลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยกัน และส่วนในฐานะที่เป็นระบบการเมืองยึดหลักการธิปไตยมาจากประชาชนกล่าวคือ ถือว่าผู้ปกครองจะต้องมาจากความยินยอมพร้อมใจกันของประชาชน และจะต้องปกครองตามความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยสามารถเสนอความต้องการได้ โดยประชาชนเองทำให้สังคมเจริญและการแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยโดยให้ประชาชนคนไทยมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้งทำให้สังคมสดใส อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนลาวมีความต้องการหรือปรารถนาให้ประชาชนคนไทยรักษาไว้ซึ่งระบบประชาธิปไตย

ซึ่งจะชี้แจงไว้ซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของประเทศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **จรรยา สุภาพ** ได้สรุปความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ว่าหมายถึง ความปรารถนาที่ต้องการรักษาไว้ซึ่งความสำคัญของตนเอง และความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การดำรงชีวิตเพื่อความผาสุกร่วมกัน โดยมีเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นเครื่องนำทาง รูปแบบการปกครองและวิถีชีวิตที่ถือเอาเสรีภาพเป็นหลักสำคัญ การเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถดำเนินการร่วมกัน โดยไม่สูญเสียเสรีภาพ ตามที่แต่ละคนปรารถนา การปกครองโดยเสียงของคนส่วนมากโดยคำนึงถึงสิทธิของคนส่วนน้อย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคนไทยในรัฐสภา ทำให้สังคมไม่วุ่นวายอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสภาพปัจจุบันสังคมไทยมีการประท้วงเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ทำให้มองเห็นสภาพวุ่นวายจึงส่งผลให้ประชาชนลาวมีทัศนคติประเด็นนี้จึงต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**อมร รักษาธัญย์** กล่าวถึงหลักการการให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยเป็นผู้ทรงอำนาจสูงสุด รัฐบาลได้อำนาจมาจากประชาชนหรือโดยความยินยอมของประชาชน ในประเทศขนาดใหญ่ในสมัยใหม่ที่ต้องใช้ประชาธิปไตยทางอ้อมนั้น จะต้องมีการเลือกตั้งผู้แทนและพนักงานของรัฐอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม โดยประชาชนสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างอิสระ สถาบันทางการเมืองที่ทำหน้าที่ตัดสินใจทางการเมืองหรือวางนโยบายสาธารณะจะต้องตั้งขึ้นด้วยวิถีทางแห่งการแข่งขัน เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเห็นชอบจากประชาชน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตลอดเวลาผ่านกลไกต่างๆ หรือใช้สิทธิที่จะแสดงบทบาทต่างๆ ได้โดยตรง รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชน ประชาชนมีสิทธิติชม ควบคุมการทำงานของรัฐบาลตลอดเวลา และมีสิทธิเปลี่ยนแปลงรัฐบาลตามวิธีการที่กำหนดเอาไว้ อำนาจในการปกครองประเทศต้องไม่อยู่ในกำมือของคนๆ เดียว หรือกลุ่มเดียวต้องมีการแบ่งอำนาจปกครองประเทศอย่างน้อยในระดับหนึ่ง รัฐบาลต้องมีอำนาจจำกัด มีการแบ่งและกระจายอำนาจ มีการตรวจสอบและถ่วงดุลหรือคานอำนาจซึ่งกันและกัน หน้าที่หลักของรัฐบาล คือ การส่งเสริมปัจเจกชน เสรีภาพ ความเสมอภาคภราดรภาพของพลเมือง การตัดสินใจสำคัญต้องเป็นไปตามเสียงข้างมาก โดยคำนึงถึงสิทธิของฝ่ายข้างน้อย ประชาชนมีความเสมอภาคกันในด้านต่างๆ โดยเฉพาะความเสมอภาคในสายตาของกฎหมายและความมีโอกาสเท่าเทียมกันในด้านต่างๆ ทุกคนมีศักดิ์ศรี และไม่มีใครมีอภิสิทธิ์เหนือผู้อื่น ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพต่างๆ อย่างกว้างขวางโดยรัฐบาลให้หลักประกัน และคุ้มครองการใช้สิทธิเสรีภาพเหล่านั้นอย่างน้อยในสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่สำคัญ ประชาชนต้องมีอิสระในการพูด การพิมพ์ การแสดงความคิดเห็น การร่วมชุมนุมการตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้จริง และอย่างมีข้อมูลข่าวสาร

รัฐบาลต้องใช้หลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลักนิติธรรม ไม่ใช่อำนาจตามอำเภอใจ เช่น บุคคลจะถูกจับกุม คุมขัง หรือถูกลงโทษได้ก็เฉพาะเมื่อมีกฎหมายกำหนดว่ามีความผิดและจะต้องได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็ว เปิดเผยโดยคณะตุลาการที่ไม่ลำเอียง

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ **ด้านหลักเสรีภาพพบว่า** โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่เสรี ให้สิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยทำให้ประชาชนลาวมีความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **คณาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์ – รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน OPINION** กล่าวว่า หลักเสรีภาพ คือ ความสามารถในการใช้อิสรภาพที่ตนมีได้แก่มีเสรีภาพในการใช้สิทธิ เลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครอง มีเสรีภาพในการคิด เขียน วิจัยนโยบายรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการชุมนุมเรียกร้องสิทธิความเป็นธรรมโดยสงบปราศจากอาวุธ มีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ มีเสรีภาพในการนับถือศาสนา มีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย มีเสรีภาพในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพที่สุจริต

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพสุจริตทำให้สังคมนี้มาอยู่อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่เสรี ให้สิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการประกอบอาชีพไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติที่อยู่ในประเทศไทยทำให้ประชาชนลาวมีความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**อมรรักษ์ชาติย์** กล่าวว่า ประชาธิปไตย มีความหมายตามฉบับดั้งเดิมที่อริสโตเติลให้ไว้คือสถานะที่คนเป็นไทและคนยากจนที่มีจำนวนข้างมากในสังคม ได้รับความหมายให้กำอำนาจไว้ในมือ ประชาธิปไตยที่บริสุทธิ์ที่สุดได้รับการเรียกเช่นนี้ได้ก็เพราะมีสภาพแห่งความเสมอภาคปรากฏอยู่ในที่นั้นและกฎหมายของรัฐมุ่งรับรองความเสมอภาคนั้น ความเชื่อแบบประชาธิปไตยมีรากฐานมาจากปัจเจกชนนิยม ซึ่งนิยมมีความเป็นอิสระ เสรีภาพของบุคคล และมองความสัมพันธ์ระหว่างคนกับรัฐว่า รัฐมีอยู่เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บุคคลในสังคมมีชีวิตที่มั่นคง ปลอดภัย และสมบูรณ์มากกว่าที่จะถือว่ารัฐเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเหนือบุคคล

ข้อที่มีค่าต่ำสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในช่วงปัจจุบันการเมืองไทยเป็นช่วงที่ปรับเปลี่ยนรัฐธรรมนูญและประชาชนมีสิทธิที่ตรวจสอบหรือถอดถอนซึ่งในสภาพปัจจุบันจะเห็นว่ามีการตรวจสอบและฟ้องร้องเกี่ยวกับการกระทำผิดของนักการเมืองบ่อยๆ อาจทำให้ประชาชนลาวที่อยู่ในประเทศไทยมีความรู้สึกที่เบื่อหน่าย ตลอดจนทำให้ไม่สามารถแสดงออกถึงลักษณะประชาธิปไตยอย่างแท้จริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กรมด**

ทองธรรมชาติ กล่าวว่า ประชาธิปไตยมีความหมาย 3 ลักษณะ คือ ประการแรกประชาธิปไตยในฐานะอุดมคติหรือในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ประการที่สองประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ประการที่สาม ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมืองประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นแนวความคิดทางการเมือง ยึดหลักของความเสมอภาคและเสรีภาพ และเชื่อในสติปัญญาของมนุษย์ ในฐานะที่เป็นวิถีการดำรงชีวิตเน้นที่การมีน้ำใจ ประชาธิปไตยยึดหลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยกัน และส่วนในฐานะที่เป็นระบบการเมืองยึดหลักการธิปไตยมาจากประชาชนกล่าวคือ ถือว่าผู้ปกครองจะต้องมาจากความยินยอมพร้อมใจกันของประชาชน และจะต้องปกครองตามความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวม

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้าน **หลักความเสมอภาค** พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนลาวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้รับความเท่าเทียมกันตามกฎหมายของปัจเจกชน ความเสมอภาคขึ้นอยู่กับหลักความเที่ยงธรรม ความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิและหน้าที่ เช่น ความเท่าเทียมในด้านเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับ **ทินพันธ์ นาคะตะ** ได้เสนอว่า หลักการของระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าสำคัญจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ หลายประการ หนึ่งในประการสำคัญคือ หลักความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันในเรื่องโอกาส ประชาชนต้องมีโอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันตามกฎหมาย มีโอกาสที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ มีโอกาสได้รับการศึกษาในชั้นต่ำ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันทำให้สังคมสงบสุขอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเสมอภาคเป็นหลักสำคัญในการเชื่อมประสานสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้เป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ มีความเท่าเทียมของมนุษย์ทุกคน ในการได้รับสิทธิพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยผ่านการปฏิบัติต่อกันระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ ด้วยความเคารพต่อสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความหมายตามหลักกฎหมาย หมายถึง หลักการพื้นฐานของความยุติธรรม ที่กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ อย่างเท่าเทียมกัน ความหมายตามระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ประชาชนทุกคนในประเทศมีความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกันในเรื่องสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน ในที่นี้ สิ่งจำเป็น ขั้นพื้นฐานต่อการอยู่รอดและพัฒนาตัวเองตามหลักสิทธิมนุษยชน คือ ปัจจัยสี่ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและร่างกาย การนับถือศาสนา การศึกษา และการรับรู้ข่าวสาร การเข้าถึงบริการสาธารณะและสวัสดิการสังคม การประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ทินพันธ์ นาคะตะ** ได้เสนอว่า หลักการของระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าสำคัญจะต้องประกอบด้วยหลักการ

สำคัญ หลายประการ หนึ่งในประการสำคัญคือความเสมอภาคทางกฎหมาย คือมีสิทธิที่เท่าเทียมกัน ภายใต้กฎหมายเดียวกัน มีความหมายรวมถึงกระบวนการทางกฎหมายที่มีผลต่อประชาชนโดยรวม ตั้งแต่การออกกฎหมายที่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน การบังคับใช้กฎหมายและการพิจารณาคดีต้องเป็นไปอย่างเสมอภาคเท่าเทียมต่อประชาชนทุกคน การได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงการคุ้มครองทางกฎหมายเพื่อการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันด้วย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสสมัครเข้าทำงานในสังคมทำให้สังคมนี้น่าอยู่ อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีความเสมอภาคทางสังคม ความเท่าเทียมกันทางสังคมของสมาชิกทุกคนในสังคม การไม่เลือกปฏิบัติเพราะความแตกต่างทางอัตลักษณ์ของบุคคล หรือ กล่าวได้ว่า ถิ่นกำเนิด ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา ชาติพันธุ์ ภาษาศาสตร์ ศาสนา รายได้หรือทรัพย์สิน ชนชั้น วรรณะ ความสมบูรณ์ของร่างกาย สุขภาพ ความคิดเห็นที่แตกต่าง การถูกตัดสินว่ากระทำผิด ไม่เป็นเหตุให้เกิดการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน ในอุดมคติความเสมอภาคทางสังคมไม่ควรเป็นการบังคับผ่านกฎหมาย แต่เป็นสำนึกในความเคารพต่อความเป็นมนุษย์ที่ควรเกิดขึ้นในแต่ละบุคคลเอง อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นแนวทางในการถือปฏิบัติและส่งเสริมความตระหนักรู้และความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**จรรยา ตูภาพ** กล่าวว่า ความสำนึกเกี่ยวกับคุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคล ถือว่าบุคคลมีความเท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นมนุษย์ แม้ว่าจะมีลักษณะอย่างอื่นไม่เหมือนกัน เช่น เพศ วัย ความรู้ ทัศนคติ เป็นต้น การยอมรับความแตกต่างในด้านความคิดเห็น มีความอดทนต่อสภาพที่อาจไม่ถูกใจตนฝึกหัดที่จะหาทางออกด้วยการใช้หลักสิทธิเสมอภาคกัน

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านหลักกฎหมายพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเทศไทยมีความเสมอภาคทางกฎหมาย เป็นสิทธิที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน มีความหมายรวมถึงกระบวนการทางกฎหมายที่มีผลต่อประชาชนโดยรวมตั้งแต่การออกกฎหมายที่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน การบังคับใช้กฎหมายและการพิจารณาคดีต้องเป็นไปอย่างเสมอภาคเท่าเทียมต่อประชาชนทุกคน การได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงการคุ้มครองทางกฎหมายเพื่อการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันด้วย ตลอดจนมีความเสมอภาคทางการเมือง คือ มีสิทธิทางการเมืองที่เท่าเทียมกัน ในที่นี้รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านทางตัวแทน และการมีส่วนร่วมทางตรง โดยการกำหนดในกฎหมายให้ผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์มีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างเท่าเทียม และรัฐต้องจัดให้เกิดความสะดวกและการเท่าเทียมในโอกาสออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้วยการจัดสรรจุดเลือกตั้งสำหรับประชาชนอย่างเท่าเทียมทั่วถึงทั้งในและต่างประเทศ คะแนนเสียงของประชาชนทุกคนมีค่าเท่ากัน มีความเท่าเทียมกันของผู้สมัครทั้งคุณสมบัตินิติบุคคล โอกาสหาเสียงและวงเงินในการหา

เสียง มีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการเลือกตั้งอย่างไม่เลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ทุกคนยังมีความเท่าเทียมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ตามกำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ นับแต่ปีพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา เช่น ความเท่าเทียมในการใช้สิทธิการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น การออกเสียงประชามติ การเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ทินพันธ์ นาคะตะ** ได้เสนอว่า หลักกฎหมายเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยกฎหมายต้องบัญญัติโดยตัวแทนที่ได้รับการมอบหมายจากประชาชนมาทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กฎหมายที่ได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริตทำให้สังคมไทยเจริญ อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสังคมขนาดใหญ่ที่มีประชากรจำนวนมากและมีความหลากหลายในด้านอาชีพ เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม อุดมการณ์ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และผลประโยชน์ การมีกติกาพื้นฐานอันเป็นที่ยอมรับกันของทุกฝ่ายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังจะต้องมีกลไกทำหน้าที่ดูแลและบังคับใช้กติกาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ตกลงกันสำหรับสังคมไทย กติกาพื้นฐานที่เห็นพ้องต้องกันคือเรื่องระบอบการปกครอง ระบบเศรษฐกิจและสังคม ที่เป็นแบบเปิดเสรีและเป็นประชาธิปไตยต้องมีความชอบธรรมของกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **จรรยา ตูภาพ** กล่าวว่า เคารพกฎเกณฑ์และกติกากของการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพเสียงข้างมากของประชาชน การป้องกันสิทธิของฝ่ายเสียงข้างน้อย ความเสมอภาคระหว่างบุคคลการวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติขึ้นตามวิถีทางประชาธิปไตยอย่างชอบธรรม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมายได้ทำให้สังคมเจริญ อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กฎหมายเป็นเครื่องควบคุมประพฤติกติการณในสังคม พัฒนารวมมาจากศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี ศาสนา และกฎเกณฑ์ข้อบังคับตามลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อธำรงความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสมาชิกในสังคมกับทั้งเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมนั้นเป็นไปโดยราบรื่น สนองความต้องการของภาคส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสม ดังภาษิตละตินที่ว่า ที่ใดมีมนุษย์ ที่นั่นมีสังคม ที่ใดมีสังคม ที่นั่นมีกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ ที่ใดมีมนุษย์ ที่นั่นจึงมีกฎหมาย ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงได้ชื่อว่าเป็นปัทมสถานทางสังคม ซึ่งบางทีก็เรียก บรรทัดฐานของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ทินพันธ์ นาคะตะ** ได้เสนอว่า หลักกฎหมายเป็น กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใช้ต้องสนองตอบผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยกฎหมายต้องบัญญัติโดยตัวแทนที่ได้รับการมอบหมายจากประชาชนมาทำหน้าที่

บัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีการบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประชาชนต้องได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

5) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 5 คือ ด้านหลักการเสียงข้างมาก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การใช้เสียงข้างมากเป็นการตัดสินใจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาศัยหลักเกณฑ์คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิลงคะแนนทั้งหมด การตัดสินใจเลือกสองตัวเลือกเป็นการตัดสินใจที่ได้รับอิทธิพลอย่างมากในกระบวนการตัดสินใจ รวมไปถึงการผ่านกฎหมายในชาติประชาธิปไตย นอกจากนี้ นักวิชาการบางกลุ่มได้สนับสนุนให้มีการถ่วงเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ อย่างน้อยก็ในกรณีแวดล้อมที่เหมาะสม อันเนื่องมาจากความต่อเนื่องกันของผลประโยชน์กับลักษณะอื่น ๆ ในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**ทิมพันท์ นาคะตะ** พบว่า หลักเสียงข้างมาก เป็นระบบการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกครองโดยคนข้างมากและคุ้มครองสิทธิคนข้างน้อย การเคารพในกติกากการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการปกครองระบอบนี้มุ่งเน้นที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม การตัดสินใจทางการเมืองยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ก็ยังเคารพเสียงข้างน้อยที่จะมีโอกาสตรวจสอบคัดค้านหรือวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อสะท้อนให้ประชาชนเห็นว่า การตัดสินใจของฝ่ายเสียงข้างมากเป็นไปโดยสุจริตใจ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การยอมรับเสียงทุกเสียงทำให้สังคมสงบสุข อยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักการเสียงข้างมากนี้ มีการใช้ควบคู่ไปกับการเคารพและคุ้มครองสิทธิเสียงข้างน้อยด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันว่า ฝ่ายเสียงข้างมากจะไม่ใช้วิธีการพวกมากลากไปเพื่อผลประโยชน์ของพวกเขาคนอย่างสุดโต่ง แต่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมด เพื่อสร้างสังคมที่ประชาชนเสียงข้างน้อย รวมทั้งชนกลุ่มน้อย ผู้ด้อยโอกาสต่างๆ สามารถอยู่ร่วมกับประชาชนกลุ่มอื่นๆ ได้อย่างสันติสุข โดยไม่มีการเอาเปรียบกัน และไม่มีการสร้างความขัดแย้งในสังคมมากเกินไป สังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องเป็นสังคมที่ยอมรับและส่งเสริมคตินพุนิยม การยอมรับสิทธิของคนกลุ่มต่างๆ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งจะทำให้สังคมมีการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ**วิสุทธิ โพธิ์แทน** พบว่า การให้หลักการของประชาธิปไตยที่เห็นว่ามีค่าสำคัญ คือ “เชื่อในอำนาจอธิปไตยของปวงชน ซึ่งถือว่าความต้องการของปวงชน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคมเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินตามอำนาจอธิปไตยของปวงชน ซึ่งแสดงให้เห็นได้จาก การถือหลักตัดสินใจโดยหลักเสียงข้างมาก ที่เคารพสิทธิของเสียงข้างน้อยเนื่องจากมนุษย์เราต่างจิตต่างใจ จะหาความเป็นเอกฉันท์ในทุกเรื่องนั้นลำบาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส.ทำให้สังคมสงบสุขอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นการกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดโดยความเต็มใจไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ และไม่ว่าจะมีการจัดการอย่างไรเป็นระเบียบหรือไม่ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องกัน ใช้วิธีที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะ เป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ การมีส่วนร่วมในการการเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส.ทำให้สังคมสงบสุข เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย คือ ทำให้ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสทราบความต้องการของกันและกันอย่างแท้จริงทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐตอบสนองต่อผู้เป็นเจ้าของประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **อมร รักษาชาติ** กล่าวว่า ความเห็นสอดคล้องกัน ประชาชนส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องในเป้าหมายสำคัญของรัฐบาล หรือบทบาทของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด แม้จะมีบางคนไม่เห็นด้วย การมีส่วนร่วม ในหลักการประชาชนทุกคนต้องมีสิทธิตามกฎหมายที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง แม้ในทางปฏิบัติทุกคนจะไม่มีบทบาทเข้มแข็งเท่าเทียมกัน ช่องทางที่จะแสดงความคิดเห็น ประเทศประชาธิปไตยต้องเคารพสิทธิของการเป็นพลเมือง คือ พลเมืองแต่ละคนหรือกลุ่มจะต้องมีโอกาสเท่าเทียมกันในการแสดงความพอใจต่อการบริหารของผู้บริหารประเทศ

5.2.2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย อำเภอตาม อาชีพ และอายุ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนลาวที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่าทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยของประชาชนลาวในอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ไม่ว่าจะ มีอาชีพใดก็ตาม มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยไม่ขึ้นอยู่กับอาชีพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **แดน สว่างวัฒน์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก มีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยที่มีผลต่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนรายได้ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสภาและประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่ออุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนลาวที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนลาวที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยรวมทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนลาวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยในด้านต่างๆรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นภาพล อัครนิทัศน์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้าน อายุ ที่แตกต่างกันของนักเรียนนายเรืออากาศมีผลให้ทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยแตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศุภพงษ์ ชาญวงศ์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม” ซึ่งพบว่า ตัวแปรด้านอายุ มีผลต่อทัศนคติต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มินาวรรณ ยืนยงค์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อระบอบอุปถัมภ์ และระบอบประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับทัศนคติของพนักงานภาคพื้นในเรื่องระบอบอุปถัมภ์ คือ อายุ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับทัศนคติของพนักงานภาคพื้นในเรื่องระบอบประชาธิปไตย คือ อายุ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับ **สมชัย ไตรพิทยากุล** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย” ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านอายุ ไม่มีผลต่อทัศนคติและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิระวัฒน์ อดิโรจน์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบแบบประชาธิปไตยของนักเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี ” ผลการวิจัยพบว่า อายุของนักเรียนที่ต่างกันมีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และทัศนคติแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปณิธิ สุวรรณปิณฑะ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชนในสถานสงเคราะห์ : ศึกษากรณีบ้านปากเกร็ดและบ้านราชวิถี” ซึ่งผลการวิจัย พบว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านหลักอำนาจอธิปไตยมี 6 หัวข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของ ความคิดเห็นมากที่สุดคือ การให้ประชาชนคนไทยสามารถเสนอความต้องการ ได้โดย

ประชาชนเองทำให้สังคมเจริญ และการแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยให้ประชาชนคนไทยมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้งทำให้สังคมสดใส จึงควรรักษาระดับความคิดเห็นไว้ให้คงเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด คือ การให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคนไทยในรัฐสภา ทำให้สังคมไม่วุ่นวาย ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น โดย การจัดประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยของไทย รวมถึงให้ความรู้ด้านกฎหมายแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้อยู่ในสังคมไทยได้อย่างสงบสุข

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านหลักเสรีภาพมี 8 หัวข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความความคิดเห็นมากที่สุดคือ คือ การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพสุจริตทำให้สังคมนี้น่าอยู่ ควรรักษาระดับความคิดเห็นไว้ให้คงเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด คือการให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น โดยควรการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับประชาธิปไตยของไทยในทางบวก

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านหลักความเสมอภาคมี 7 หัวข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความความคิดเห็นมากที่สุดคือ คือ การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันทำให้สังคมสงบสุข ควรรักษาระดับความคิดเห็นไว้ให้คงเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด คือการให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสสมัครเข้าทำงานในสังคมทำให้สังคมนี้น่าอยู่ ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น โดย ในระดับชุมชนหมู่บ้านจัดให้มีแกนนำประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงการให้ชาวลาวกลุ่มนี้สามารถมีส่วนร่วมในทางปฏิบัติที่เขาสามารถทำได้

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านหลักกฎหมาย มี 5 หัวข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความความคิดเห็นมากที่สุดคือ กฎหมายที่ได้มาด้วยความชอบธรรม สุจริตทำให้สังคมไทยเจริญ ควรรักษาระดับความคิดเห็นไว้ให้คงเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด คือการให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมายได้ทำให้สังคมเจริญ ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น โดย ฝ่ายนิติบัญญัติควรมุ่งเน้นด้านนี้โดยเฉพาะการให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมาย เพื่อให้เกิดมุมมองจากประชาชนประเทศอื่นที่มองระบอบประชาธิปไตยของไทยดีขึ้น

5) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 5 คือ ด้านหลักการเสี่ยงข้างมาก มี 5 หัวข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของความความคิดเห็นมากที่สุดคือ การยอมรับเสี่ยงทุกเสี่ยงทำให้สังคมสงบสุข ควรรักษาระดับความคิดเห็นไว้ให้คงเดิม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่ำสุด คือการเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านมติเสียงส่วนใหญ่ของ ส.ส.ทำให้สังคมสงบสุข ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

โดยฝ่ายนิติบัญญัติควรมุ่งเน้นด้านนี้โดยเฉพาะการให้ประชาชนคนไทยเป็นมีส่วนร่วมทางกฎหมาย
ด้วย เพื่อให้เกิดมุมมองจากประชาชนประเทศอื่นที่มองระบอบประชาธิปไตยของไทยดีขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของประชาชนลาวที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย
- 2) ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยระหว่างประชาชนลาวกับประชาชนไทย

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

ชัยอนันต์ สมุทรวณิชและชัชตติยา วรรณสุด. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2528.

ดวงเดือน พันธุพานิช. คำบรรยายจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา
พานิช, 2546.

ภัทราพร เกษสังข์. การวิจัยทางการศึกษา. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2535.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ, 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนาน
มีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์. 2546.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ, 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนาน
มีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546.

สนธิ เตชานันท์. พื้นฐานรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พินิจพิชชิ่ง, 2540.

สมาชิกรัฐสภา. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ
มหานคร : สำนักพิมพ์แม็ค, 2550.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กัลลพพงษ์ ศรีพานิชย์. “ทัศนคติต่อ “การเมือง” ระบบอุปถัมภ์และการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศ :
ศึกษากรณีข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ”.

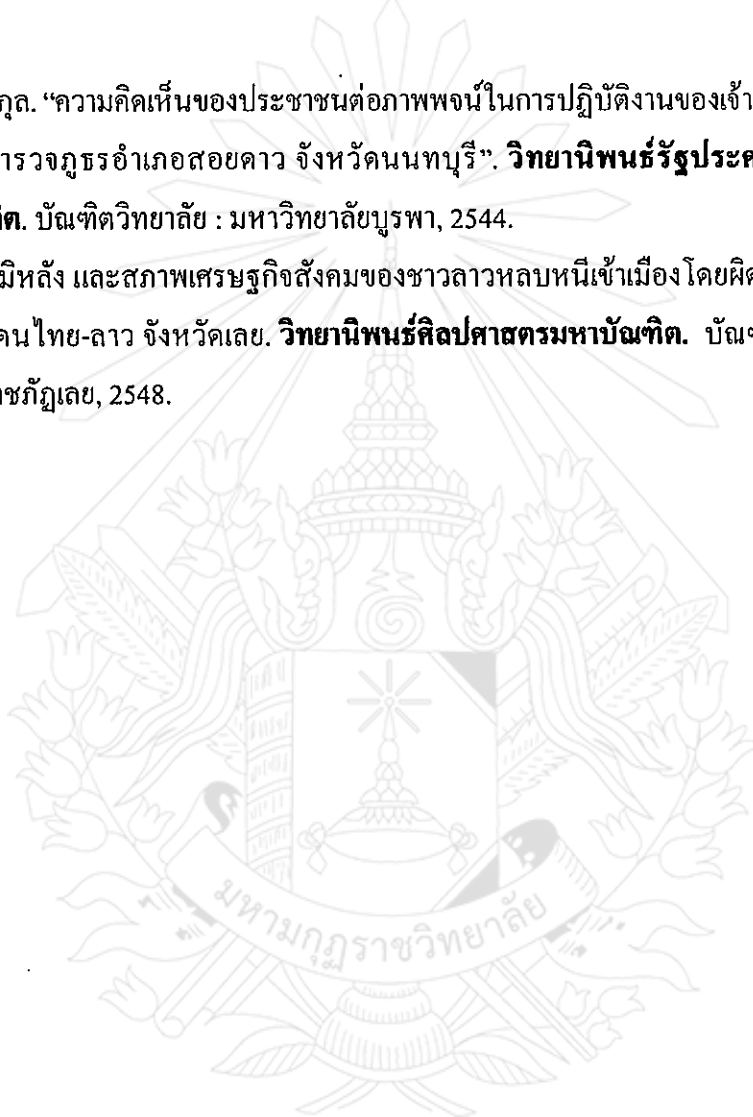
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

เกรือฟ้า อุดคำเที่ยง. “ทัศนคติของประชาชนตำบลเชิงกลมต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเชิงกลม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย,
2542.

แดน สว่างวัฒน์. “อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบล จังหวัดพิษณุโลก”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

- ชัยจิรา ศรีเสถียรวงศ์ และคณะ. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของสภาตำบลกลาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย, 2542.
- นภาพล อัครนิพัทธ์, เรืออากาศตรี. “ทัศนคติของนักเรียนนายเรืออากาศต่อประชาธิปไตยในประเทศไทย”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2547.
- นิรุทธ์ ดันเปรมวงษ์. “ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนในเขตอำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร”. **วารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- ปณิธี สุวรรณปิณฑะ. “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของเยาวชนในสถานสงเคราะห์ : ศึกษากรณีบ้านปากเกร็ดและบ้านราชวิถี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- ปิยะวุฒิ กลิ่นชื่น. “ความรู้ของพระสงฆ์ในด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”. **วารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- มีนาวรรณ ยืนยงค์. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อระบอบอุปถัมภ์และระบอบประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัท การบินไทย จำกัด มหาชน”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- วีระวัฒน์ อติโรจน์. “การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบแบบประชาธิปไตยของนักเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศรศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมชัย ไตรพิทยากุล. “ทัศนคติของนายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- สมชาย อนันต์สุภมงคล, พันตำรวจโท. “การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรตำบลลำโรงเหนือ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- สวรรณค์ อ่อนบุญ. “ทัศนคติทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย”. **วารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.

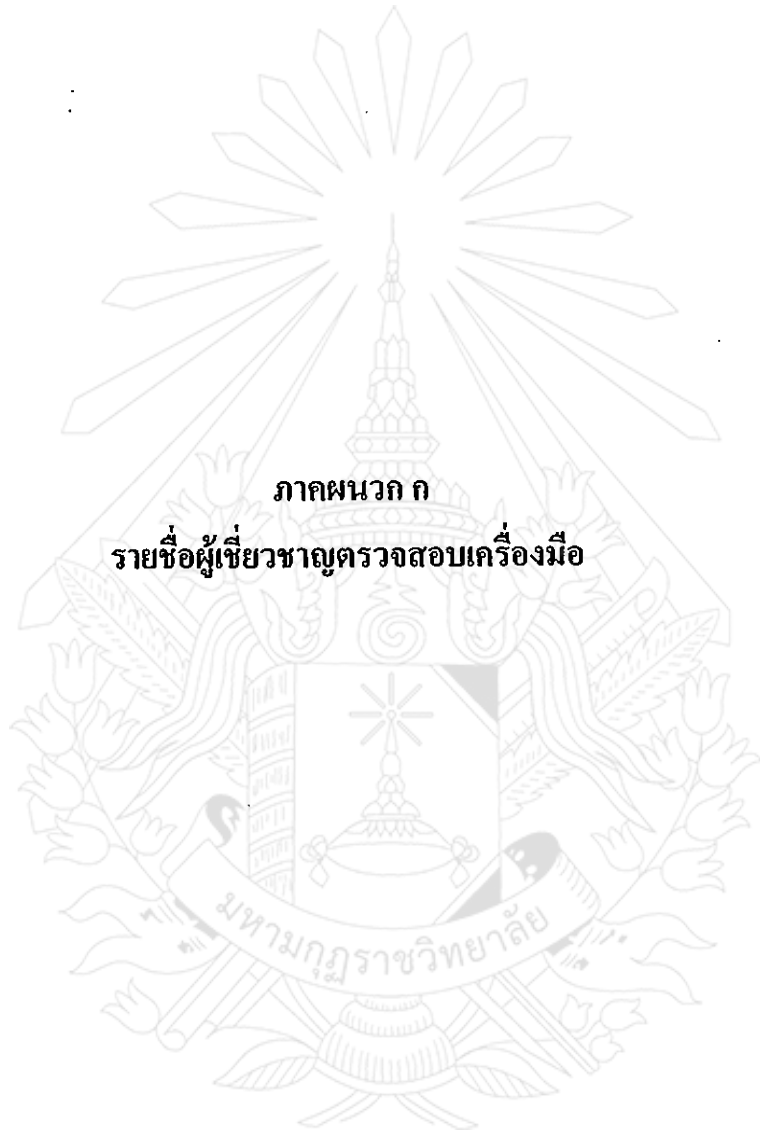
- สุชน ศิริพงษ์. “การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-ลาว ในเขต จังหวัดเลย”. **วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุรพงษ์ สายวงศ์. “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- อดุลย์ ชัยประสิทธิ์กุล. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาพพจน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสอยดาว จังหวัดนันทบุรี”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- อภิชาติ ปานमुख. ภูมิหลัง และสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวลาวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในเขตชายแดนไทย-ลาว จังหวัดเลย. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย, 2548.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์

วุฒิการศึกษา กศ.ด.(การทดสอบและวัดผลการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยณพงษ์ ศรีจันทร์

วุฒิการศึกษา กศ.ม.(บริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไชยวุฒิ มนต์รีรัมย์

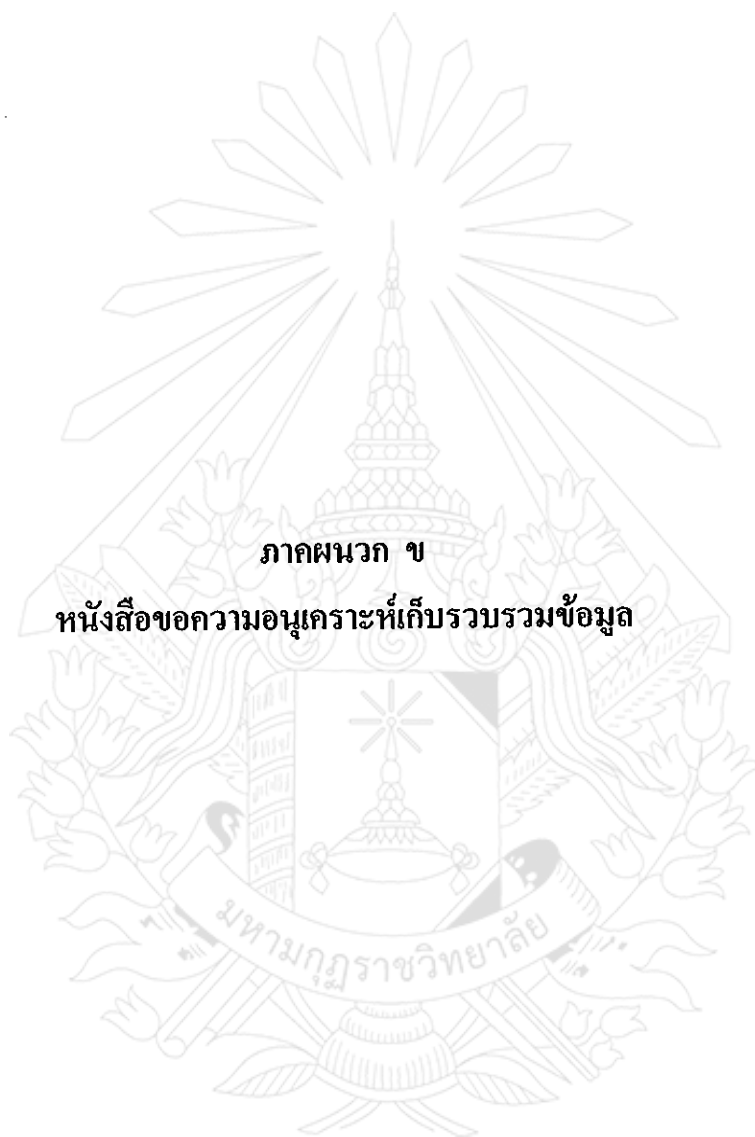
วุฒิการศึกษา วท.ม. (ชีววิทยา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

4. นายบรรจบ ชัยโชติ

วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

5. นายวิระพงษ์ คุณประทุม

วุฒิการศึกษา คม.(วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศร 6016(2.2) /ว062

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,814616 โทรสาร 830686

3 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ศศ.ดร.ภัทรพร เกษสังข์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	1	ชุด

ด้วยสืบค้นรางวัลโทสมบูรณ ใจมั่น นัคคีณาระดับบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 4/2550 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยมี ศศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูปริยัติสังญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูพิทักษ์สารสุมนะ)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๐๖๑๖

ที่ ศษ ๖๐๑๖ (๒.๒) / ๖๐๖๘

วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ศศ.วิมลพงศ์ ศรีจันทร์

ด้วยสืบตรวจโทสมบูรณ์ ใจมั่น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๔/๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยมี ศศ.ดร.ภาสกร ดอกรจันทร์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูปริยัติสังฆญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้แนบแบบสอบถาม ๑ ชุด โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด และค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC) ๑ ชุด

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้
จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

(พระครูกิตติสารสมณังค)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ศษ 6016(2.2)/ว062

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,814616 โทรสาร 830686

3 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอเจริญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ศศ.ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	1	ชุด

ด้วยสืบค้นตรวจโทสมบุรณ์ ใจมั่น นัคศึกษาพระคัมภีร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 4/2550 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยมี ศศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูปริยัติสังฆญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนงค์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๐๖๑๖

ที่ ศธ ๖๐๑๖ (๒.๒) / ๖๐๖๘

วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร อาจารย์บรรจง โชติชัย

ด้วยสืบค้นจากโทสมบูรณ์ ใจมั่น นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๔/๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยมี ศศ.ดร.ภาสกร คุณกจันทร์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูปริยัติสังจญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้แนบบแบบสอบถาม ๑ ชุด โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด และค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC) ๑ ชุด

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้
จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

(พระครูกิตติสารสุนทร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๐๖๑๖
ที่ ศธ ๖๐๑๖ (๒.๒) / ๑๐๖๘ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒
เรื่อง ขอรหัสเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นายวิระพงษ์ ฤกษ์ประทุม

ด้วยสืบค้นตรวจโทสมบูรณ์ ใจมั่น นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่น
ที่ ๔/๒๕๕๐ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องทัศนคติ
ของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยมี ผศ.ดร.ภาสกร ดอก
จันทร์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และพระครูปริยัติสังฆญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์
ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับ
สารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้
มหาวิทยาลัยได้แบบแบบสอบถาม ๑ ชุด โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด และค่าความสอดคล้อง
แบบสอบถาม (IOC) ๑ ชุด

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้
จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ

(พระครูฤทธิสารสุนทร)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2)/ว076

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพร
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042) 814616 โทรสาร (042) 830686

10 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามการวิจัย 1 ชุด

ด้วยสืบตำรวจโทสมบุรณ์ ใจมั่น นักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 4/2550 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการทำสารนิพนธ์เรื่อง ทศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านเพื่อใช้ในการจัดทำสารนิพนธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

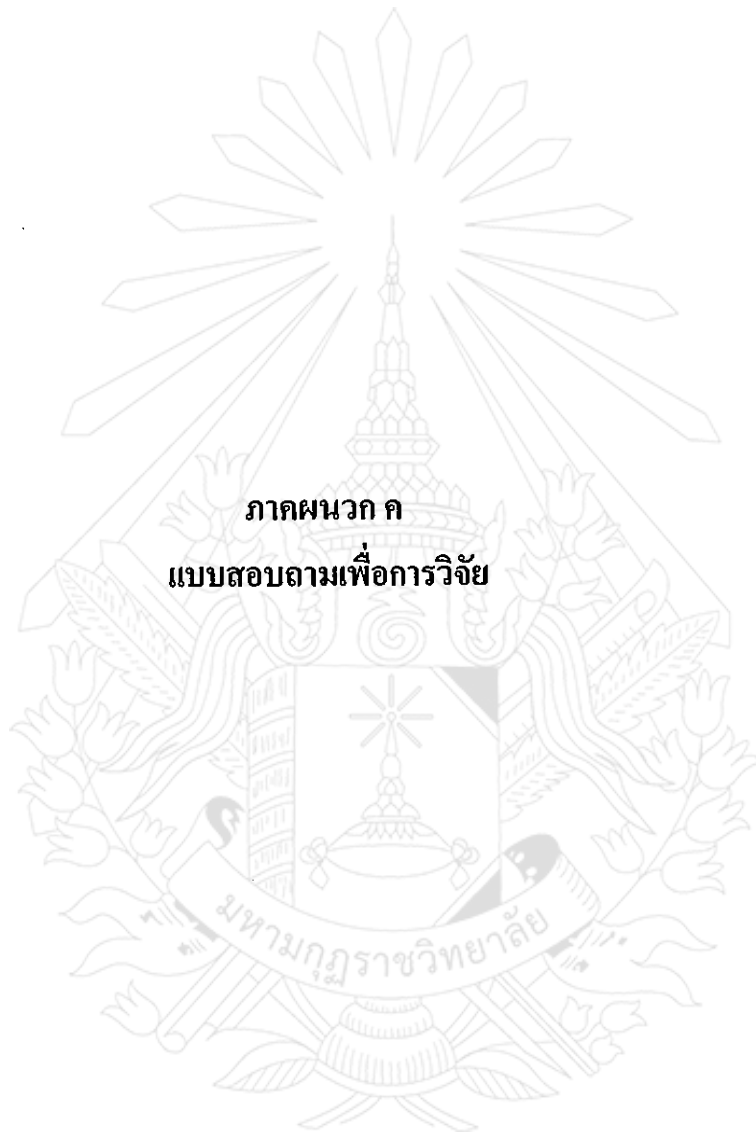
ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ทศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย คำชี้แจงแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยมี 5 ด้านคือ 1. ด้านหลักอำนาจอธิปไตย 2. ด้านหลักเสรีภาพ 3. ด้านหลักความเสมอภาค 4. ด้านหลักกฎหมาย 5. ด้านหลักเสียงข้างมาก

ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกข้อ ทุกตอน ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพื่อจะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ไม่เจาะจงบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ และจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตามแนวคิดของชาวต่างต่อไป

จึงขอขอบพระคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(สิบตำรวจโท สมบูรณ์ ใจมั่น)

นักศึกษาปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จังหวัดเลย

พุทธศักราช 2552

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ประกอบอาชีพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ

- 1) 18- 39 ปี
 2) 40 - 50 ปี
 3) 51 ปี ขึ้นไป

2. ประกอบอาชีพ

- 1) เกษตรกรรม
 2) ไม่ใช่ เกษตรกรรม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่าทัศนคติของท่านมีต่อระบอบประชาธิปไตยของไทยอยู่ในระดับใด

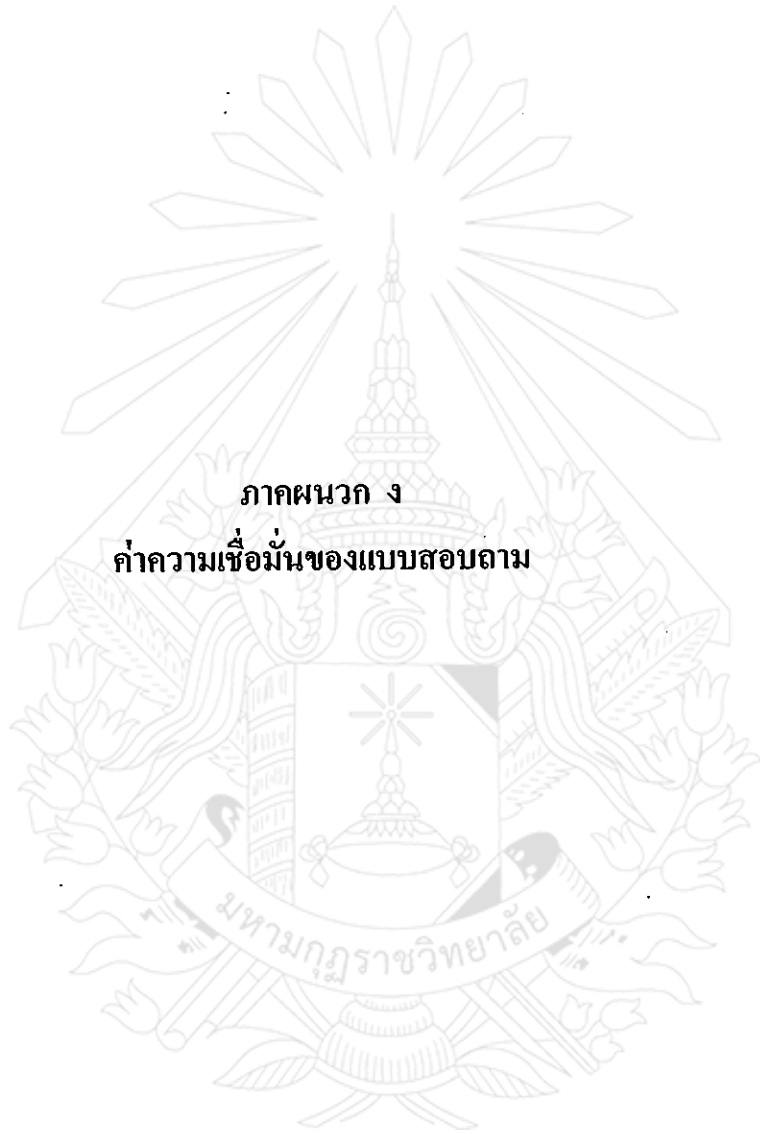
ทัศนคติด้าน		ระดับทัศนคติ				
		เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1.	หลักอำนาจธิปไตย					
1.1	การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้เลือกนโยบายเองในการปกครองทำให้สังคมเจริญ					
1.2	การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้เลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ปกครองได้ ทำให้สังคมเจริญ					
1.3	การให้ประชาชนคนไทยสามารถถอดถอนตัวแทนที่ทำหน้าที่ปกครองได้ ทำให้สังคมน่าอยู่					

ทัศนคติด้าน		ระดับทัศนคติ				
		เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1.4	การให้ประชาชนคนไทยสามารถเสนอความต้องการได้โดยประชาชนเองทำให้สังคมเจริญ					
1.5	การแสดงความเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยให้ประชาชนคนไทยมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกตั้งทำให้สังคมสดใส					
1.6	การให้ผู้แทนทำหน้าที่แทนประชาชนคนไทยในรัฐสภาทำให้สังคมไม่วุ่นวาย					
2.	ด้านหลักเสรีภาพ					
2.1	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ถอดถอน ผู้ปกครองทำให้สังคมน่าอยู่					
2.2	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการคิด เขียน วิจารณ์นโยบายรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญ					
2.3	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการชุมนุมเรียกร้องสิทธิความเป็นธรรมได้ทำให้สังคมน่าอยู่					
2.4	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเปิดโปงพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในรัฐบาลได้ทำให้สังคมเจริญ					
2.5	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการนับถือศาสนาทำให้สังคมนี้ไม่วุ่นวาย					
2.6	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยได้ทำให้สังคมนี้น่าอยู่					

ทัศนคติด้าน		ระดับทัศนคติ				
		เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
2.7	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ทำให้สังคมไม่วุ่นวาย					
2.8	การให้ประชาชนคนไทยมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพสุจริตทำให้สังคมนี้น่าอยู่					
3.3	ด้านหลักความเสมอภาค					
3.1	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาทำให้สังคมเจริญ					
3.2	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในการได้รับบริการสาธารณสุขทำให้สังคมไม่วุ่นวาย					
3.3	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันทำให้สังคมสงบสุข					
3.4	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งทำให้สังคมเจริญ					
3.5	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสแสวงหาผลกำไรจากการประกอบอาชีพโดยสุจริต					
3.6	การให้ประชาชนคนไทยมีความเสมอภาคในโอกาสสมัครเข้าทำงานในสังคมทำให้สังคมนี้น่าอยู่					
3.7	การให้ประชาชนคนไทยมีความทัดเทียมในการพัฒนาศักยภาพทำให้สังคมนี้ไม่วุ่นวาย					

ทัศนคติด้าน		ระดับทัศนคติ				
		เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
..4.	ด้านหลักกฎหมาย					
4.1	การให้ประชาชนคนไทยเป็นผู้ออกกฎหมายได้ทำให้สังคมเจริญ					
4.2	การออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ของคนไทยทำให้สังคมไม่วุ่นวาย					
4.3	การให้กฎหมายบังคับใช้กับประชาชนคนไทยอย่างเท่าเทียมกันทำให้สังคมน่าอยู่					
4.4	กฎหมายที่ได้มาโดยความชอบธรรมสุจริตทำให้สังคมไทยเจริญ					
4.5	การมีตัวแทนเป็นผู้ออกกฎหมายแทนประชาชนคนไทยทำให้สังคมเจริญ					
5.	ด้านหลักเสียงข้างมาก					
5.1	การร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ทำให้สังคมสงบสุข					
5.2	การเสนอกฎหมายเพื่อบัญญัติใช้โดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ของส.ส.ทำให้สังคมสงบสุข					
5.3	การตัดสินใจแก้ปัญหาของคนไทยโดยผ่านเสียงส่วนใหญ่ทำให้สังคมน่าอยู่					
5.4	การลงมติกันเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชนทำให้สังคมเจริญ					
5.5	การยอมรับเสียงทุกเสียงทำให้สังคมสงบสุข					

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

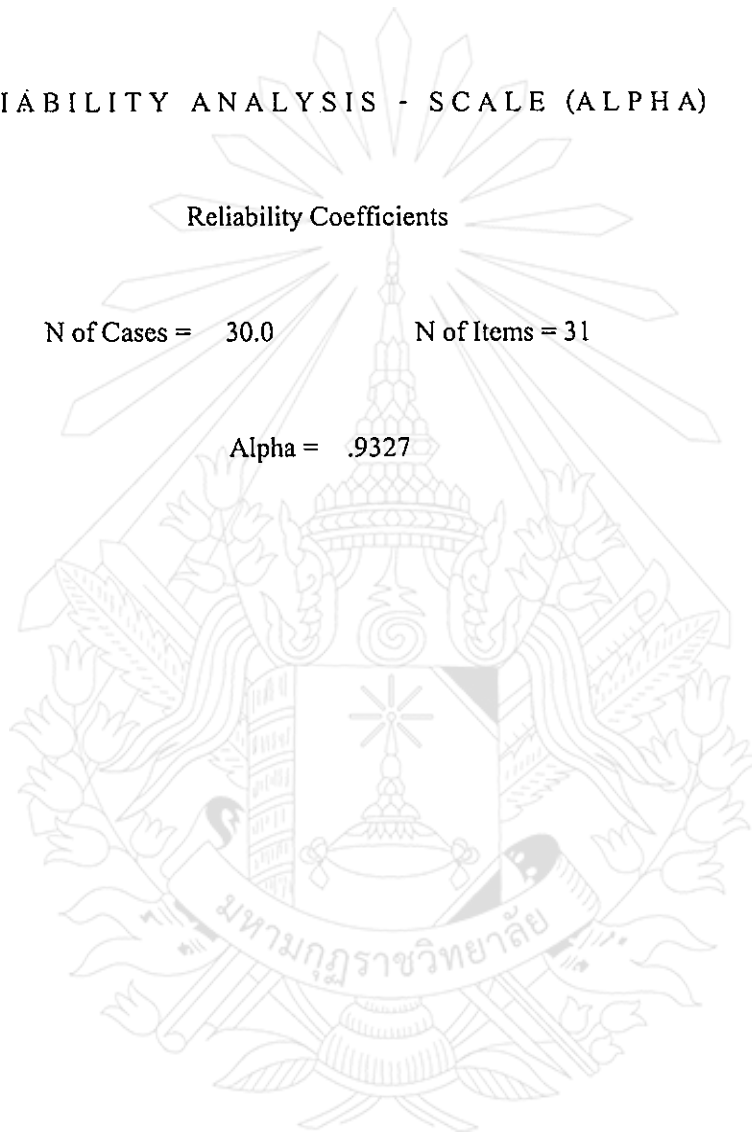
RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

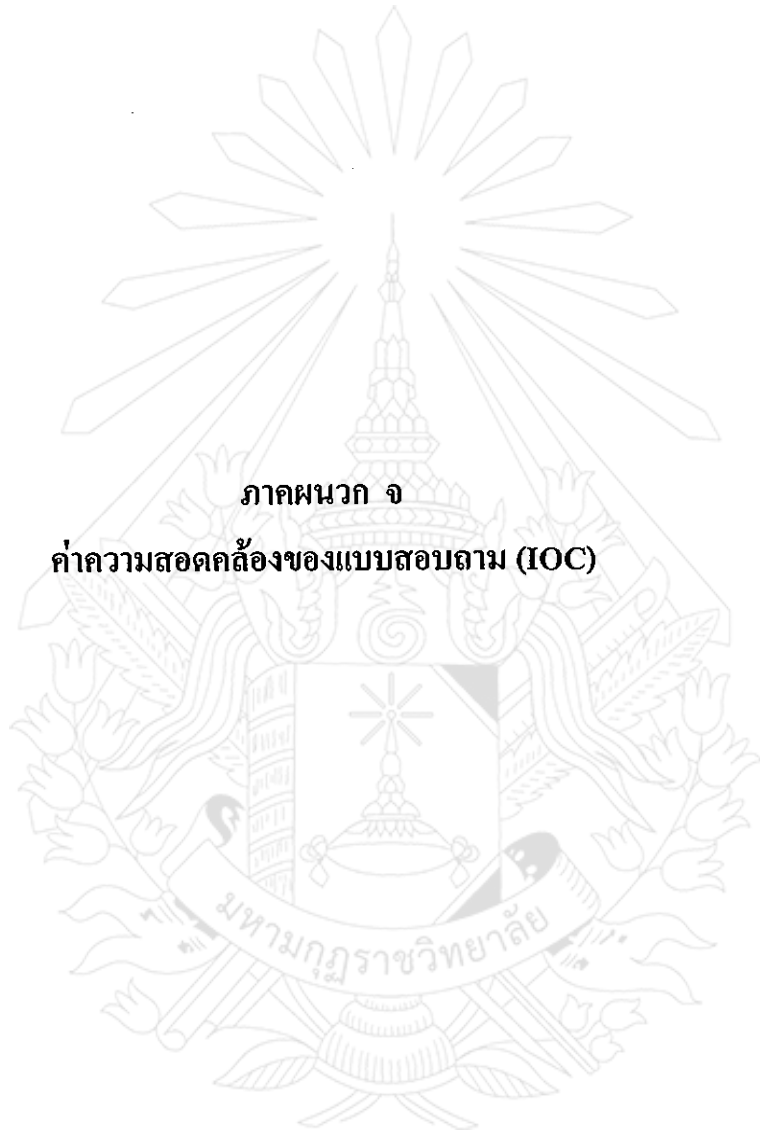
Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 31

Alpha = .9327

ภาคผนวก จ

ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

แสดงตารางค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อ ระบอบประชาธิปไตยของไทย

ด้านหลักอำนาจธิปไตย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้

ด้านหลักเสรีภาพ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แสดงตารางค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่อง การศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อ ระบอบประชาธิปไตยของไทย

ด้านหลักความเสมอภาค

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ด้านหลักกฎหมาย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แสดงตารางค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเรื่อง การ
ศึกษาวิจัยเรื่อง ทศนคติของประชาชนลาวในพื้นที่จังหวัดเลยที่มีต่อ ระบอบประชาธิปไตยของไทย

ด้านหลักเสียงข้างมาก

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อ 5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล** : สิบตำรวจโทสมบุรณ์ ใจมั่น
- วัน เดือน ปีเกิด** : 18 สิงหาคม 2521
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน** : 85 หมู่ที่ 3 ตำบลอาฮี อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย 42140
- การศึกษา**
- พ.ศ. 2534 : ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำพาน ต.อาฮี อ.ท่าลี่ จ.เลย
- พ.ศ. 2537 : มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านอาฮี ต.อาฮี อ.ท่าลี่ จ.เลย
- พ.ศ. 2540 : มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าลี่วิทยา อ.ท่าลี่ จ.เลย
- พ.ศ. 2544 : ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ชีววิทยา)
สถาบันราชภัฏเลย
- พ.ศ. 2546 : ประกาศนียบัตรบัณฑิต (สาขาการจัดการและประเมินโครงการ)
สถาบันราชภัฏเลย
- หน้าที่การงาน**
- พ.ศ. 2544 : ครูอัตราจ้าง ร.ร.ท่าลี่วิทยา อ.ท่าลี่ จ.เลย
- พ.ศ. 2546 : ครูอัตราจ้าง สถาบันราชภัฏเลย ภาควิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- พ.ศ. 2548 : รับราชการตำรวจ นักเรียนนายสิบตำรวจ รุ่นที่ 1 ศปร.ภ.4
- พ.ศ. 2549 : ผู้บังคับหมู่งานป้องกันปราบปราม
สถานีตำรวจภูธร โพนทอง ต.อาฮี อ.ท่าลี่ จ.เลย